

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

ANUL XIV Nr. 686

VINERI 9 MAI 1958

12 PAGINI, 1 LEU

Moscova. Piața Manejului

America descoperă arta sovietică

„Destindere la „Metropolitan...” așa și-a intitulat ziarul american „New York Herald Tribune” cronica închinată premierei în Statele Unite a ansamblului sovietic de dansuri populare Igor Moiseev. El cunoașteți aproape toți, desigur, pe acest vraci al coregrafiei, care este Moiseev. Cea mai recentă cucerire a sa este publicul american. Și dacă despre firescul nou succes al acestui ansamblu de vechi prestigiu internațional n-ar fi nimic de comentat, în schimb vizita lui în America îngăduie, prin manifestările gazdelor, unele considerațiuni care depășesc cadrele strictului domeniu artistic.

Ani de zile oficialitatea americană a căutat pe toate căile să împiedice propriul său popor de a lua contact cu variatele aspecte ale realității sovietice. Acest lucru permitea și mai ușoara desfășurare a celei propagande menite să a-

crediteze ideea unei presupuse superiorități a occidentului capitalist în toate domeniile. Că oricâți bani s-ar fi cheltuit în această propagandă (cea mai formidabilă și cea mai larg desfășurată din câte cunoaște istoria) ea nu a dus la rezultatele scontate o demonstrează și faptul că, ori de câte ori, în anii trecuți, mesagerii artei sau ai altor domenii din Uniunea Sovietică puteau fi cunoscuți, publicul american își manifesta aprecierea lui înaltă. Așa se face că, în muzică de pildă, pînă și ziarele care s-au străduit să proclame sistematic disprețul pentru tot ce venea de „dincolo de cortină”, au fost obligate de însuși curentul opiniei publice să recunoască prestigiul dobîndit și în America de creațiile lui Șostakovič sau Haccaturian, să remarce admirația manifestată și peste ocean pentru arta interpretativă a lui David Oistrach sau Ghilels.

În cadrul acordului cultural

sovieto-american încheiat de curînd se află, în prezent în S.U.A. ansamblul Moiseev. Este de mare interes să vedem cum s-a manifestat publicul american față de solii artei sovietice. Iată, din același articol publicat în „New York Herald Tribune” din care citam la început câteva pasaje:

„Relațiile sovieto-americane au făcut ieri seară, la Metropolitan Opera House, o serioasă cotitură în direcția prieteniei. Americanii s-au ridicat în picioare nu numai la sunetele propriului lor imn național, dar și la acelea ale imnului Uniunii Sovietice. S-a strigat „bravo” și s-a aplaudat puternic: americanii l-au aplaudat pe ruși și rușii, la rîndul lor și-au aplaudat gazdele americane, zîmbind și făcîndu-le semne amicale cu

L. Sărățeanu

(continuare în pag. 10-a)

9 MAI

Pentru poporul nostru ziua aceasta are o dublă semnificație. Căci la 9 Mai sărbătorim deopotrivă împlinirea a 13 ani de la Ziua Victoriei, ziua aceea de neuitat cînd cel de-al doilea război mondial a luat sfîrșit în Europa prin victoria deplină asupra Germaniei hitleriste, și a 81-a aniversare a zilei Independenței patriei.

Zdrobirea hitlerismului a marcat de fapt sentința de condamnare la moarte a oricărei politici aventuriste a imperialismului din zilele noastre și de aceea pretutindeni în lume popoarele sărbătoresc ziua de 9 Mai sub semnul hotărîrii de a pune frîu forțelor războiului, de a nu lăsa să se mai repete — de data aceasta cu consecințe și mai catastrofale — un nou carnagiu universal.

Iar dacă poporul nostru își rememorează în aceeași zi cu emoție marele act al proclamării independenței naționale, care a consfințit scuturarea jugului străin, este pentru că independența națională, cucerită cu rîuri de sînge, stă la temelie progresului nostru de astăzi, a convingerii noastre că relații cu

adevărat sănătoase între popoare nu pot exista decît între state ce-și respectă reciproc independența. Așa încît, îmbrăcînd o dublă semnificație, ziua de 9 Mai înseamnă totuși pentru poporul nostru o unică și mare lecție a istoriei. Ea ne amintește că cei care au fost alături de poporul nostru în 1877, vitejii ostași ruși, au fost și eliberatorii omenirii din coșmarul fascismului agresiv. Ea ne învață că politica cercurilor agresive ale imperialismului contemporan, care au transformat încălcarea independenței naționale și imixtiunea în afacerile interne ale altor state în principiu de bază al politicii lor externe, este contrazisă de însuși mersul istoriei și sortită eșecului.

Poporul nostru înțelege de aceea că chează cea mai temeinică a independenței sale naționale este alianța strînsă, frățească, cu marea Uniune Sovietică, prietenia de nezdruclinat cu popoarele frățești ale întregului lagăr socialist, bas-tionul de neclintit al păcii în lumea întreagă, stegarul vieții libere și pașnice a tuturor popoarelor.

Prietenii noștri

de acad. prof. P. Constantinescu - Iași

vicepreședinte al A.R.L.U.S.

fost constituită la Moscova într-un cadru solemn Asociația de prietenie sovieto-romină. E un eveniment însemnat, care se înscrie la loc de frunte în cartea de aur a prieteniei frățești care unește popoarele romină și sovietice.

Oamenii muncii din ambele țări dau o mare prețuire prieteniei romino-sovietice, făurită în lupta armată comună pentru eliberarea țării noastre de sub jugul fascist, pentru zdrobirea hitlerismului. Această prietenie, continuare în noile condiții istorice a străvechilor legături dintre poporul nostru și popoarele vecine de la răsărit, s-a dezvoltat în anii puterii populare, cînd poporul romîn s-a smuls din cătușele odiosului regim burghezo-moșteresc și sprînjindu-se pe ajutorul multilateral al Uniunii Sovietice, în colaborare frățească cu celelalte țări socialiste, și-a consolidat independența națională, a realizat succese hotărîtoare în opera de construcție a vieții noi. Înălțînd pe drumul larg al construcției socialiste, poporul romîn manifestă o mare dorință de a cunoaște viața popoarelor sovietice, minunatele lor realizări în toate ramurile de activitate, de a studia și a-și însuși în mod creator bogata lor experiență acumulată în decurs de patru decenii în domeniul construcției economice, culturale și de stat, al ridicării continue a nivelului de trai al maselor largi. Urmînd indicațiile Partidului Muncitoresc Romîn, care educă poporul nostru în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, al dragostei și prieteniei față de primul stat socialist din lume, Asociația romină pentru legăturile de prietenie cu Uniunea Sovietică — A.R.L.U.S., consideră drept o sarcină de cinste de a desfășura în rîndurile maselor largi din țara noastră o vastă acțiune de răspîndire a cunoștințelor despre U.R.S.S., de a contribui la întărirea prieteniei indestructibile dintre popoarele noastre.

La rîndul lor, oamenii sovietici manifestă o mare dorință prietenească de a cunoaște țara și poporul nostru, un viu interes pentru experiența și realizările dobîndite de poporul romîn pe calea construcției socialiste. Acest interes își găsește, între altele, expresie în mîile de turiști sovietici care ne vizitează an de an țara, în primăria caldă de care se bucură în U.R.S.S. solii artei și științei rominești, în numeroasele traduceri din literatura romină clasică și contemporană, în piesele rominești reprezentate pe scenele a tot mai multe teatre sovietice etc.

Constituirea Asociației de prietenie sovieto-romină va contribui, fără îndoială, la o și mai largă cunoaștere reciprocă și prin aceasta, la întărirea prieteniei romino-sovietice.

Semion Ciuikov

Fiica unui păstor kirghiz

PRIMĂVARA LUI 1877...

Era în primăvara anului 1877. De câțiva ani, popoarele sud-dunărene purtau o neegală luptă de eliberare. Dincoace de marele fluviu, poporul român, care-și dobândise unitatea în 1859, visa la cîștigarea independenței de stat prin înlăturarea supunerii față de turci. Rusia — putere care dăsesse timp de aproape două veacuri greul luptelor cu puterea otomană și care contribuise în mod obiectiv, deși slujind interesele țarismului, la eliberarea popoarelor creștine supuse jugului turcesc — nu putea să nu sprijine lupta hotărîtoare a popoarelor dunărene. Ea declară război Turciei și la 12 aprilie 1877 armata rusă intră în acțiune.

La adăpostul operațiilor militare ruse, România își proclamă independența în ziua de 9 mai. Peste câteva luni, armata română trece la o efectivă conlucrare cu cea rusă, contribuind prin vitejie și însemnate

jertfe de sînge la cucerirea puternicei cetăți a Plevnei.

Războiul din 1877 n-a adus numai înfrîngerea Turciei și dobîndirea independenței statului român, ci, totodată, a prilejuit stîngerea relațiilor revoluționare romîno-ruse. În timpul conflictului, România a devenit unul din centrele propagandei revoluționare ruse. La București au sosit sute de kilograme de publicații revoluționare trimise de emigranții revoluționari ruși din Geneva. Cu sprijinul cercurilor revoluționare romine, acest material a ajuns în minile ostașilor și ofițerilor ruși. Zamfir Arbore arată în amintirile sale că revoluționarii romîni „înuudau cu publicații revoluționare toate magazinele de cărți din capitală și provincie” și că soldații ruși cumpărau în librării „cărți revoluționare lăsate acolo”. Un ziar burghez din Franța semnala, de asemenea, că „ziarele și manifestele interzise editate în Elveția și în

alte localități, se vindeau ofițerilor ruși la București și de acolo erau duse în țara lor, pe care au inundat-o cu aceste opere periculoase”. Mai tîrziu, un ziar englez însera informația că „ofițerii ruși au găsit în vitrinele librăriilor din Iași și București toate cărțile interzise în Rusia...”

Propaganda revoluționară s-a răspîndit însă și în sens invers, din rîndurile armatei ruse spre poporul român și în special spre țărănime. Soldații ruși vorbesc țărănilor de împlinirea visurilor lor legate de pămînt, agîtînd ideea unei împărțiri a moșiilor. Țărăni nu rămîn nepăsători față de această propagandă. Soldații ruși le cîștigă dragostea. „Prin toate comunele pe unde am întins investigațiunile, — scria un procuror în 1878, — toți locuitorii se arătau mulțumiți, ca să zic incînțați de soldații ruși, pe care au început să-i considere ca pe niște adevărați binefăcători”.

Pe cîmpul de luptă, dar și în intîlnirile de la om la om, în convorbiri prietenești, românii și rușii învață încă o dată să se prețuiască.

Legăturile prietenești ce sînt înțeză între romîni și ruși în timpul luptelor cu turcii își găsesc oglîndirea în literatură și artă. Tînarul scriitor rus Vsevolod Garșin, voluntar în oștirea rusă, străbate cu unitatea sa cîmpurile Romîniei și trimite de aci un șir întreg de scrisori mamei sale. El vorbește de bogăția țării noastre și dă o caldă descriere a Bucureștilor, oraș cu „un aspect absolut european”, unde „privajele sînt admirabile, există instalații de gaz de iluminat, tramvaie cu cai, case și prăvălii frumoase”. În literatura noastră, versurile lui Vasile Alecsandri, reflectă calde sentimente de prietenie ruso-romine.

În artă, marele Nicolae Grigorescu execută schițe, desene și tablouri evocatoare ale frăției de arme romîno-ruse. Sava Henția — al cărui clasic tablou „Întîlnirea” înfățișează un cavalerist român și altul rus stringîndu-și mina — Carol Popp de Szathmari, G. D. Mirea înfățișează și ei în lucrările lor momente ale acțiunilor comune romîno-ruse pe cîmpul de luptă. Pictorii și desenatorii, care însoțesc armata rusă — V. V. Vereșciaghin, N. N. Karasin, A. Baldingher, G. Broj etc. — dau lucrări valoroase și sînt preocupați să prezinte publicului rus armata mică, dar vitezei aliate a Rusiei.

Tatiana Nicolescu

Dan Berindei

Din nou despre problema reconsiderărilor literare

Problema reconsiderărilor a căpătat în ultima vreme multă actualitate în literatura sovietică. Dorința de a împlini „petele albe” a dus la publicarea unor opere ce s-au bucurat altădată de succes, dar pe care cititorul tînar de astăzi le putea cunoaște doar din auzite. Editarea operelor unui Koltov sau Babel, ale lui Pavel Vasiliev, Ivan Kataev sau Artiom Vesiolii a determinat, în chip firesc, și apariția unor articole în reviste, studii introductive la volum, prefete, medalioane literare etc. menite să reînvie atmosfera anilor 1920—1930, în care s-au dezvoltat în majoritatea lor aceste talente, să fixeze locul ce le revine în istoria literaturii sovietice.

Firește că reconsiderările nu sînt un lucru ușor. Primejdia absolutizării în bine sau în rău este una dintre cele dintîi care amenință pe un cercetător în acest domeniu. De aceeași primejdie nu au fost feriți nici citiva critici sovietici ce și-au asumat misiunea de a prezenta cititorului pe unii dintre scriitorii o bucată de vreme uitați. Ne-o arată două articole recent aparute (A. Makarov — Pe marginea unei probleme..., *Znamia* nr. 4/1958; V. Cealmaev — În legătură cu unele studii și pre-

fețe, *Voprosi literaturi* nr. 1/1958) care încearcă o privire critică a acestei acțiuni de reconsiderare.

Tendința generală pe care o remarcă acești doi autori la o serie de studii de reconsiderare și pe care o condamnă fără rezerve este tonul lor exagerat laudativ, panegiric. Desigur că acceptarea fără rezerve a întregii opere a acestor scriitori și transformarea experienței lor artistice într-un fel de exemplu pentru literatura sovietică de astăzi, nu poate duce la concluzii științifice rodnice. A trece sub tăcere gloriificarea elementelor anarhice, stîmnicie în revoluție, pe care o întreprinde Artiom Vesiolii, a nu vorbi despre contradicțiile din opera lui Babel sau Kataev, a face abstracție de elementele naturaliste din poezia lui Pavel Vasiliev, înseamnă a idiliza procesul istorico-literar. După cum nu poate fi de folos nici elegierea fără rezerve a artei acestor scriitori, care nu este ferită de influențe formaliste.

De pe urma tendinței panegirice a acestor studii de reconsiderare au avut de suferit informația, documentarea științifică și, în ultimă instanță, în mod firesc, și concluziile de ordin general la care s-a ajuns în a-

precierea locului respectivelor scriitori în istoria literaturii sovietice. De pildă, creația lui Ivan Kataev este considerată în afara oricărei legături cu gruparea Pereval, deși el a fost unul din reprezentanții ei de frunte. Pavel Vasiliev este confundat cu Esenin, Babel este prezentat în toată creația lui ca un realist consecvent. „Am fi dorit — remarcă Makarov — ca prefetele la cărțile scriitorilor nițai să conțină mai puțin entuziasm abstract și mai mult material de cunoaștere despre epoca respectivă, material atît de necesar cititorului de astăzi, iar chipul vin al scriitorului să nu fie înlocuit cu o iconă. Căci dacă apariția iconelor poate trezi la unii dorința de a li se închina cu frenexie, la alții va determina, în chip inevitabil, dorința de a lupta împotriva lor...”

Makarov și Cealmaev sesizează just lipsa principala de pe urma căreia suferă unele studii: autorii lor nu au arătat poziția ideologică a scriitorilor prezentați, nu au zugrăvit contradicțiile din concepția despre lume și viață a acestora. Babel absolut de confuzii și contradicții, Ivan Kataev eliberat de influența teoriilor mic-burghize, Artiom Vesiolii de anarhismul său,

au încetat de a mai fi cu adevărat ei înșiși. Iar concluziile pe care le va trage cititorul asupra drumului lor de creație vor fi greșite.

Makarov opone, pe bună dreptate, acestor studii tradiția leninistă în aprecierea fenomenelor literare ale trecutului, ca și bogata experiență a istoriei literare sovietice în domeniul reconsiderării clasicii. „În orice prefată la operele scriitorilor ruși clasici veți găsi o caracterizare a concepției despre viața a scriitorului, o încercare de a-i fixa locul în literatura contemporană lui, o apreciere obiectivă a ceea ce s-a învechit în opera lui și a ceea ce și-a păstrat valoarea nepieritoare...” Care este misiunea ce revine cu adevărat celui ce încearcă să reconsidere opera cutărui sau cutărui scriitor? „Oare să înalțe pînă la cer această operă? Cred că nu” — spune Makarov. Sarcina ce revine unui critic sau istoric literar este de a înfățișa „în toată bogăția și cu toată principalitatea istoria atît de complexă a literaturii noastre. Căci numai așa istoria literaturii va deveni o armă de educație a tinerilor constructori ai societății comuniste”.

YITRINA

Insemnările unui psihiatru

„Insemnările unui psihiatru” de L. Bogdanovici sînt cu atît mai binevenite, cu cît nu sînt nici tratate savante, nici de popularizare, ci o culegere de schițe literare avînd ca temă o serie de cazuri întîlnite de autoare în practica ei medicală de zi cu zi. Simplitatea stilului nu exclude varietatea și autoarea știe, de la capitol la capitol, să captiveze și să instruiască în același timp. Bolile nervoase au întretînut în trecut o literatură mai degrabă morbidă, cu efecte depressive, semnalate uneori la rubrica judiciară sau a faptelor diverse. „Insemnările unui psihiatru”, inspirate de binefăcătorul umanism al omului sovietic, cuceresc prin optimismul autoarei, prin încrederea ei nelimitată în energiile nesecate ale vieții.

Cartea risipește frica sau descurajarea de care se simte cuprîns uneori omul în fața diverselor tulburări nervoase. Cîta vreme, de pildă, nu s-a crezut în implacabila teorie a eredității, în fața căreia omul se simte neputincios! Astăzi, teoriile pavloviste, împletite cu o răbdătoare studiere a mediului înconjurător, arată că tarele ereditare nu sînt date fatalmente. De aceea, pentru a da rezultate, acțiunea medicului psihiatru nu poate fi

izolată. Ea angajează întreaga viață socială și asociază la acțiunea medicală acțiunea tuturor factorilor de răspundere, de la organizațiile de partid și de masă, pînă la școala și viața de familie.

Înalta valoare educativă a „Insemnărilor unui psihiatru” nu poate scăpa nîmănui. Am adăuga: această valoare este întărită și de talentul autoarei, de șilul ei vioi și sprinten, dacă traducerea prezentată de „Cartea Rusă” ne-ar îngădui-o. Din păcate traducătorii (dr. Gielman și S. Arbore) par să fi uitat că o traducere, pentru a fi izbutită, nu trebuie să fie conformă numai cu originalul, ci și cu cerințele elementare ale limbii noastre. Se știe, bunăoară, că topica în limba romînă este alta decît în limba rusă. De asemenea, regimul negației nu este același în romînește ca în rusește. Citim (pag. 220): „ea răspundea totuși la toate întrebările fără a tănuj nimic”, sau (pag. 26): „Iar eu n-aveam alături nu numai un profesor, dar nici m-car un medic mai în vîrstă”. Traducătorii ezită între expresiile să le zicem franțuzite și cele de falsă neașie. Astfel, ei scriu: „Am început acți-vitatea cu prea multă ardoare” dar și: „am plîns odată cu parapon pentru că

pierdusem niște bani”, deși se spune curent: „Am plîns de ciudă că pierdusem niște bani”. Aceeași ezitare se observă și la folosirea prepozițiilor „de” și „cu”. La pag. 47 citim: „Acest psihiatru sovietic s-a condus în acțiunea sa de o mare dragoste față de bolnav”, iar la pag. 58: „autorul însoțește nașterea croului său cu astîl de indoieli”. Uneori dăm și peste invenții lexicale de tipul celei de la pag. 90:

„Oh, Mișule... ești atît de nereglementat!”

Este adevărat că fata care vorbește așa, îmbrăcată ca un papagal, are prezența în vorbe și în îmbrăcăminte să imite o anumită lume care i se pare ei de o mare distincție. Și eroii lui Caragiale, pentru motive asemănătoare, stînceau limba, dar în felul probabil în care limba romînească putea fi stîlciată la un moment dat de o anumită pătură socială. Este puțin probabil să se spună vreodată în romînește: „Oh, cît ești de nereglementat”, în loc de „oh, cît ești de dezordonat”. — În schimb, traducătorii par să sufere de o adevărată obsesie caragialescă în folosirea cuvintului „literalmente”.

„Cartea Rusă”, care a făcut atît de mari servicii culturii romînești punînd la dispoziția publicului cititor opere de valoare ale literaturii ruse și sovietice în bună limbă romînească, a dat dovadă că are suficiente posibilități pentru a nu recurge la serviciile traducătorilor amatori.

Al. Dimitriu-Păușești

Veac nou
Organ al Consiliului
General A.R.L.U.S.
Apare săptămînal
Redacția și administrația:
București,
Str. Ion Ghica, 5—7
Telefon 3.03.10
Abonamente: 3 luni
12 lei, 6 luni 24
lei, 12 luni 48 lei.

Constituirea Asociației de prietenie și legături culturale sovieto-române

În după amiaza zilei de 7 mai la Moscova a avut loc o adunare consacrată creării Asociației de prietenie și legături culturale sovieto-române.

Sala de festivități a Prezidiului Uniunii Asociațiilor sovietice de prietenie și relații culturale cu țările străine era împodobită cu drapelul de stat al R.P. Române și U.R.S.S. La adunare au participat oameni de știință, muncitori, artiști, scriitori, activiști de partid și de stat.

Deschizând adunarea, Nikolai Sizov, vicepreședinte al Prezidiului Uniunii Asociațiilor sovietice de prietenie, a arătat că un mare grup de oameni ai culturii, artei, științei, muncitori, colhoznici, reprezentanți ai armatei sovietice au propus să se creeze o Asociație de prietenie sovieto-română.

A luat apoi cuvântul Evgheni Afanasenko, ministrul învățământului public al R.S.F.S.R., deputat al Sovietului Suprem al U.R.S.S.

Menționând că în ciuda teoriei polițienești desfășurată de guvernul reacționar al României burghezo-moșieresc, în anul 1934, din inițiativa lui George Enescu, Alexandru Sahia, Constantin Parhon, Constantin Silvestri, Toni Bulandra și a altor intelectuali români a luat ființă Asociația „Amicii U.R.S.S.”, tov. Afanasenko a spus: „Pește capul cirmurilor de atunci, din becurile siguranței, prin zăbrelele închisorii Doftana, oamenii înaintați din România au întins mina Țării Sovietelor. Masele populare din România n-au sprijinit politica antisovietică urmată de guvernul burghezo-moșieresc. Forțele progresiste ale societății românești și, în primul rând comunistii, știau că această politică nu corespunde intereselor naționale ale țării. Ei vedeau limpede că relațiile prietenești cu Uniunea Sovietică sînt o necesitate vitală pentru România. Timpul a confirmat justetea acestei poziții. Niciodată nu a existat în lume o alianță prietenească mai puternică decît frăția țărilor socialiste. Sîntem martorii unei activități tot mai intense, ai unor acțiuni rodnice desfășurate de toate statele socialiste în lupta pentru pace și pentru dezvoltarea raporturilor prietenești între popoare, sîntem martori ai întăririi unității mișcării revoluționare internaționale.

Anul acesta — a spus vorbitorul — în orașele Republicii Federative Ruse va avea loc o

decadă a culturii românești, la care vor fi invitați oameni de artă și de cultură din România.

Călduroase cuvîntări au rostit în adunare Nikolai Perșin, strungar la uzina Elektrosila din Leningrad, Erou al Muncii Socialiste, deputat al Sovietului Suprem al U.R.S.S. Nikolai Baranov, secretar științific principal la Academia de arhitectură și construcții din Moscova, Antonina Orlova, mulgătoare în colhozul „Kirov” din regiunea Riazan, Erou al Muncii Socialiste, prof. Andrei Stegarenko, directorul Conservatorului din Kiev, Vasili Buga, secretar al C.C. al Komsomolului din R.S.S. Moldovenească.

Toți vorbitorii au sprijinit inițiativa creării Asociației sovieto-române, exprimîndu-și voința de a-și da aportul la desfășurarea cu succes a activității ei.

Apoi a rostit o cuvîntare tov. Mihail Dalea, ambasadorul R.P. Române în U.R.S.S.

Trecînd în revistă numeroasele fapte și documente care vorbesc despre prietenia tradițională dintre popoarele noastre, tov. Dalea a spus:

În strînsă prietenie și colaborare cu U.R.S.S., poporul român și-a cucerit și consolidat o reală independență și a obținut succese hotărîtoare în opera de construire a socialismului.

Transformarea rapidă a României dintr-o țară agrară înapoiată într-o țară cu o industrie în plină dezvoltare, este strîns legată de sprijinul economic și tehnic al Uniunii Sovietice. Crearea industriei de utilaj petrolier, a industriei de tractoare sau electrotehnice, dezvoltarea industriei chimice, a industriei de extragere și prelucrare primară a uraniului și începuturile utilizării energiei atomice în scopuri pașnice, progresele în realizarea planului de electrificare au fost posibile pe baza utilajului, documentației tehnice și contribuției specialiștilor veniți din U.R.S.S.

Tov. Dalea a vorbit în continuare despre schimbul mereu crescînd de valori culturale și artistice dintre Republica Populară Română și U.R.S.S. Nu încapă îndoială — a spus vorbitorul — că odată cu constituirea Asociației de prietenie și relații culturale sovieto-române se deschid noi posibilități pentru satisfacerea interesului mereu crescînd al maselor largi sovietice față de viața poporului nostru, față de realizările obținute de țara noastră pe drumul

construirii socialismului. Sîntem convinși că noua Asociație va aduce o contribuție însemnată la întărirea prieteniei între popoarele noastre.

Adunarea a luat apoi în unanimitate hotărîrea de a crea o Asociație de prietenie și legături culturale sovieto-române.

S-a ales conducerea Asociației, din care fac parte 103 persoane. Președinte al Asociației a fost ales Evgheni Afanasenko, ministrul învățământului public din R.S.F.S.R., deputat al Sovietului Suprem al U.R.S.S.

Vicepreședinți ai Asociației au fost aleși: I. Andreonikov, scriitor, academician K. Bikov, profesor E. Vasiukova, S. Vezirov, ministrul Industriei petrolifere al R.S.S. Azerbaidjane, general colonel Filip Golikov, F. Goriacev, prim secretar al Comitetului regional de partid Kalinin, A. Grebnev, redactor șef adjunct al ziarului „Izvestia”, C. Dankevic, secretar al Uniunii compozitorilor din Ucraina, artist al poporului al U.R.S.S., A. Lupan, președintele Uniunii scriitorilor din R.S.S. Moldovenească, N. Mesișev, secretar al C.C. al Komsomolului, academician V. Nemcinov, G. Sotnikov, vicepreședinte al Consiliului economic național al orașului Moscova, A. Tukanova, ministru adjunct al Culturii al R.S.F.S.R.

TELEGRAMA adresată de Consiliul General A. R. L. U. S.

Cu prilejul constituirii Asociației de prietenie sovieto-române vă adresăm, dragi tovarăși, un călduros salut frățesc din partea milioanei de membri ai Asociației române pentru legăturile de prietenie cu Uniunea Sovietică — A.R.L.U.S.

Prietenia și colaborarea frățească dintre poporul român și marea popor sovietic, strîns unite în puternicul lagăr al socialismului în frunte cu Uniunea Sovietică, sînt un bun de mare preț al poporului nostru, un factor de cea mai mare însemnată în lupta pentru construirea socialismului în Republica Populară Română.

Asociația noastră desfășoară o activitate bogată de răspîndire în masele largi ale poporului român a cunoștințelor despre Uniunea Sovietică — țara socialismului victorios, populațiează uriașele realizări obținute de oamenii sovietici sub conducerea gloriosului Partid Comunist al Uniunii Sovietice în construirea comunismului, lupta lor neobosită pentru apărarea păcii în lume.

A.R.L.U.S. consideră drept o

mare cinste sarcina încredințată de Partidul Muncitoresc Român de a contribui la cultivarea și adîncirea continuă a prieteniei indestructibile care leagă popoarele noastre.

Constituirea Asociației de prietenie sovieto-române va contribui, fără îndoială, la o și mai bună cunoaștere reciprocă a realizărilor dobîndite de popoarele noastre prietene, va permite oamenilor muncii din țările noastre să ia cunoștință în și mai largă măsură de succesele obținute în cele mai variate domenii de activitate, va cimentea și mai puternic prietenia romîno-sovietică.

Urăm din toată inima Asociației de prietenie sovieto-romîne succes deplin în activitatea sa. Urăm marelui popor sovietic, noi victorii în lupta sa nobilă pentru construirea comunismului și pentru apărarea păcii în lume.

CONSILIUL GENERAL A.R.L.U.S. președinte

acad. prof. dr. C. I. Parhon

RELAȚIILE SOVIETO-ARABE

Vizita președintelui Republicii Arabe Unite în Uniunea Sovietică a readus în actualitate relațiile dintre aceasta și lumea arabă. Spunem readus, pentru că politica sovietică în această problemă este o constantă veche de patru decenii și pentru că transformările adînci care au avut loc în ultimii ani în lumea arabă au confirmat în întregime justetea diplomației leniniste.

Prea puțin familiarizați cu faptele istorice și cu principiile fundamentale ale politicii externe sovietice, unii comentatori occidentali, și nu dintre cei mai neînsemnați, au văzut în altitudinea Moscovei, în preziua și în timpul crizei Suezului, primii pași ai unei încercări de „ciștigare” a lumii arabe. Cît de eronată era o asemenea interpretare, cît de străină era spiritului și tradițiilor sovietice, se poate vedea dintr-o rapidă recapitulare a citorva puncte de reper.

Chiar a doua zi după constituirea ei, republica sovietică a lichidat politica imperialist-colonialistă a țarismului. Pe de o parte a anulat toate tratatele Rusiei țariste cu puterile imperialiste pentru împărțirea zonelor de influență în Orientul apropiat; pe de altă parte, a afirmat dreptul la autodeterminare a popoarelor mari și mici. Publicînd acordurile secrete dintre Marea Britanie și Franța referitoare la partajul Orientului apropiat, Uniunea Sovietică a arătat limpede că înțelege a susține pe arena internațională drepturile popoarelor arabe. Este adevărat că nu totdeauna, din cauza situației politice, masele largi ale lumii arabe au putut lua cunoștință de linia diplomației sovietice. Ceea ce ele au putut însă constata, este că în cei patruzeci de ani de existență a Uniunii Sovietice nu s-a semnalat nici o dată din partea acesteia vreun act de amestec în treburile interne ale statelor arabe.

Suezul a inaugurat însă faza în care ajutorul sovietic devine hotărîtor pentru transformările în curs de mai mulți ani în lumea arabă. Este azi evident că intervenția diplomației sovietice

a salvat independența Egiptului. După cum nu se mai poate contesta că un ajutor similar a fost determinant pentru rezistența Siriei, atunci cînd flota a 6-a americană ancorase pe coasta libaneză și trupele turcești fuseseră concentrate la frontiera sudică. Într-un moment cînd fondurile egiptene erau blocate de băncile americane, britanice și franceze, cînd bumbacul egiptean și cerealele siriene erau alungate de pe piețele lor tradiționale de dumpîng occidental, ajutorul economic sovietic a permis celor două țări evitarea unei crize. Conceput ca aport tehnic pentru indus-

litici care respinge orice alianță militară imperialistă și care se pronunță pentru o politică de neutralitate pozitivă.

În asemenea condiții, se înțelege de ce prima vizită a președintelui R.A.U. în capitala unei mari puteri a căpătat o semnificație deosebită și a trezit ecouri atît de numeroase. Acest eveniment este la capătul unei lungi serii de vizite reciproce, soldate toate cu rezultate favorabile. Oameni de stat egipteni și sirieni au fost în Uniunea Sovietică; tehnicienii și economiștii sovietici au vizitat cele două țări și, chiar în ajunul sosirii președintelui Nasser la Moscova, N. Mihailov, ministrul culturii al U.R.S.S., s-a întors de la Cairo după încheierea unui acord cultural care înseamnă o considerabilă lărgire a colaborării în domeniul culturii, științei, învățămîntului și sportului.

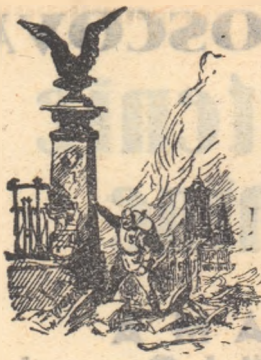
Nu este însă mai puțin adevărat că o și mai mare apropiere între Uniunea Sovietică și Republica Arabă Unită poate trezi nemulțumirile diplomației imperialiste. În primul rînd, pentru că acesta ar spori prestigiul R.A.U. în întreaga lume arabă și ar grăbi mișcarea de unificare. În al doilea rînd, pentru că ar opera o netă orientare a statelor arabe spre neutralitatea pozitivă. Și, în sfîrșit, pentru că întărirea prieteniei și colaborării dintre U.R.S.S. și statele arabe constituie o frînă în calea unor noi tentative de atentare la independența oricărui stat arab. Aceste elemente dau actualmente serios de gîndit cancelariilor colonialiste, care încearcă să semene suspiciuni în jurul vizitei președintelui Nasser. Dar, încercările propagandei imperialiste sînt sorite unui eșec total.

Opinia publică mondială, care cunoaște și apreciază năzuința arzătoare spre pace a Uniunii Sovietice, vede în acest act de stat o elocventă și puternică inițiativă în favoarea coexistenței și a securității internaționale.

V. Dascălu

Amal Abdel Nasser, președintele Republicii Arabe Unite și persoanele care-l însoțesc, în Piața Roșie.

În dimineața zilei de 30 aprilie, comandantul batalionului, căpitanul Neustroev, m-a chemat la dînsul împreună cu toată compania. Am coborît cu toții în subsol. Ostașii — 60 de oameni — au umplut două camere alăturate, în timp ce eu m-am îndreptat spre căpitan. N-aveam de ce să mă plîng de băieți. Nimeni din ei nu-și crușa viața, făceau tot ce puteau pentru victorie. De cînd luasem comanda companiei, înlocuindu-l pe comandantul rănit, nu-mi înșelaseră

niciodată așteptările. Eram pe deplin mulțumit de ei. La asaltul Berlinului luau parte și soldați vechi, care parcuseră drumul de la Stalingrad pînă aici, și tineri pe care îi eliberasem din robia germană abia de cîteva zile.

Căpitanul Neustroev m-a chemat la fereastră. Prin fereastra subsolului am văzut piața în flăcări. Pretutindeni izbucneau explozii.

Din cauza bubuiturilor și a zgomotului era aproape imposibil de vorbit. Căpitanul îmi arătă cu mîna o clădire imensă și mă întrebă:

— O vezi?

Vedeam o clădire cu coloane înalte și cu o scară largă. Sus de tot se zărea o cupolă.

— Asta-i Reichstagul, — adăugă căpitanul.

Compania dumitale are misiunea de a-l cuceri.

În timp ce căpitanul vorbea, în zidurile casei,

sifică focul. Am stat vreo patruzeci de minute lângă fereastră analizînd situația. M-am hotărît să raportez: voi ataca prin piață. M-am gîndit să folosesc ca adăposturi gropile făcute de obuze și numeroasele grămezi de pietre și pămînt din fața Reichstagului.

Agitatorii Matveev și Prelov s-au întors.

— Tovarășe Sianov am stat de vorbă cu ostașii tăi — mi se adresează dînsii. Sînt niște oameni minunați. Fiecare ține să meargă primul la asalt.

Mi-a făcut plăcere să aud așa ceva. I-am chemat pe comandanții de plutoane și grupe și le-am explicat misiunea. Am indicat punctele de reper plutoanelor I și II. Am numit grupele pentru flancuri, în dreapta și în stînga.

Acum puteau fi chemați și soldații la fereastră să vadă Reichstagul.

— Tovarăși soldați și gradați — m-am adresat eu lor — îndeplini-vom noi această misiune de onoare?

— O vom îndeplini. — răspuseră cu toții entuziasmați.

În timpul acesta dincolo de fereastră focul dușman se întîlea. Nu mai puteai scoate capul pe fereastră, și noi urma să traversăm piața ca să trecem la asaltul Reichstagului de unde se revărsa acum potopul acesta de foc.

— Lăsați-mă pe mine primul — spuse Iakimovici.

Pe Iakimovici îl cunoșteam cum mă cunosc pe mine însumi. A fost ostașul meu de legătură, apoi a comandat echipa de mitralieri. Acolo unde era mai greu, apărea și el cu mitraliera sa. Ostașii îl iubeau, era sufletul companiei. Era un băiat zdravăn, glumeț, plin de viață. Era o plăcere să-l ascuți cum visa el la viața de după război.

Prîgunov și Șubkin s-au rugat și ei să fie trimiși primii la asalt. Pe acești doi îi cunoșteam mai puțin. Băieți tineri de tot. Luptau cu ardoare. Cîteva săptămîni în urmă se mai găseau în robia nemțească și acum iată-i ostași în armata sovietică, așteptînd să dea asaltul asupra Reichstagului.

Sergentul Gusev, ajutorul comandantului de pluton, un om în vîrstă, conștient că mine, m-a rugat, ca un școlar, să-l las primul la asalt. Sergentul Ișcianov insistă și el ca grupul său să meargă primul.

Sînt de neuitat aceste minute înainte de asalt: îi priveam pe ostașii mei, ascultam discuțiile lor și în mine creștea încrederea nezdrușcinată că vom reuși. Fură aduși butuci și cărămizi și ridicarăm un podelîngă fereastră ca să ne fie mai ușor să ieșim. Fură aduse cîteva lăzi cu grenade și ne umplurăm toate buzunarele. Eu am verificat dacă toate încărcăturile automatelor și mitralierelor sînt pline.

În piață, bubuitul artileriei nu mai conținea. Deodată se aprinse ceva în dreapta. O clădire mare se prăbuși. Un fum negru se așternu deasupra străzii. Mă gîndii că ar fi momentul potrivit să pornim. Și auzii glasul comandantului de batalion:

— Sianov, începe pregătirea de artilerie. Trebuie să pornești de la primele salve.

Comandantul de batalion îmi spuse să întindem după noi un fir telefonic, iar dacă firul avea să se rupă, ne înțeleserăm să lansez o rachetă roșie de îndată ce aveam să pătrund în Reichstag.

Și iată că artileria noastră intră în acțiune și începu să bată intens. Am dat comanda: „Înainte!” Toți se avîntară prin ferestre în piață. Deși era foarte greu să te orientezi, fiecare pluton își luă direcția sa. Reichstagul se învîrti în nori de praful, fum și flăcări. Alergam neostentiv pînă la ostașii mei ca să nu-i pierd din vedere. De două ori am fost lovit de schijă — în piciorul și în umărul drept. Dar nu-mi ardea de pansament.

În salturi din pîlnie în pîlnie, ferindu-mă pe după copacii relezați, străbătînd șanuri și obstacole de tot felul, înaintînd tîrîș acolo unde terenul nu permitea altfel, am ajuns la canalul cel larg, despre care îmi vorbise de dimineață comandantul batalionului.

Podul peste canal era baricadat cu butuci de lemn și traverse de cale ferată așezate transversal. În stînga podului erau întinse peste canal cîteva perechi de traverse. Vîzînd aceasta am fost foarte bucuros că vom putea trece canalul să intrăm în apă.

Plutoanele, parte peste baricadă, parte peste traverse, au reușit să treacă canalul sub focul dușmanului și ajungînd pe malul celălalt s-au așezat din nou în ordine de bătaie. Ajungînd la linia de trîgători de care îmi vorbise comandantul i-am ridicat și pe aceștia la atac. În dreapta și în spatele companiei începură să apară unitățile regimentului vecin. Înaintam printr-o mare de foc. La fiecare pas explozau proiectile de branduri și artilerie. Descăinzînd focul cu tot felul de arme, compania, cu un strigăt de „ura”, se aruncă ca o avalanșă la atac. Eu alergam în fruntea companiei și mi se părea oarecum ciudat că mai sînt viu. Schije șulerau dar eu alergam înainte și cu mine compania întreagă. Eram în față cinci oameni și ne aruncarăm înspre treptele Reichstagului. În momentul acesta un proiectil dușman se spargea printre coloane. În dreapta alerga Iakimovici. Ajunserăm sus cînd Iakimovici fu lovit de un glonț în piept. Căzu mort, cu mîna ridicată strîngînd o grenadă. Sîngele lui Iakimovici curse pe trepte și se încheagă pe blocurile de piatră. Mai tîrziu l-am înmormîntat pe o înălțime, de unde se vea steagul roșu al victoriei înfipt pe cupola Reichstagului. Pentru steagul acesta el și-a dat viața, — așa i-am și scris bătrînei sale mame.

Cînd ajunserăm pe scara cea largă, asupra noastră se revărsă o grindină de foc. Nemții trîceau din toate ferestrele. Dar noi și ajunseserăm lângă zidurile groase ale Reichstagului. Ne-am trezit în fața unei uși enorme, lovită în cîteva locuri de proiectile. Am aruncat cîteva grenade în spăturile din ușă și ne-am făcut loc de trecere.

Și în pereți erau o mulțime de spături pe unde ostașii noștri au putut pătrunde înăuntru.

Nimerirăm la început într-un coridor lung. Ni se părea că întreaga clădire a Reichstagului se clătina. Undeva se auzeau pași zgomotoși, strigăte, răcnete de nemți. Mi-era cu neputință să-mi dau dintr-o dată seama de situație. Un lucru era limpede: înăuntru erau destui nemți cu care urma să ne luptăm. În capătul coridorului se găseau o multime de butoaie și lăzi așezate unele peste altele pînă în tavan. Am luat-o la dreapta și am nimerit într-o sală. Văzurăm cîteva nemți. Fugeau strigînd și trîgînd cu automatele. În sală observai statuia imensă a unei femei cu o balanță în mîna. La început mi s-a părut că femeia era vie și că talerile balanței se clătinau în mîinile ei. Dar ce nu poate să-ți treacă prin minte după atîtea nopți neobișnuit de grele!

În partea dreaptă a coridorului am lăsat o grupă de acoperire, o altă grupă a pătruns prin stînga. Celelalte grupe s-au năpusit în două săli mari, de unde nemții fugiseră în aripa stînga a clădirii.

Una din săli era goală, în alta erau dulapuri pline cu cărți și hîrtoage. Peste tot fum, semîntineric. Descoperirăm două intrări în subsol. Am dat ordin să fie blocate. Stăpîni pe situație în sălile de la parter, începurăm recunoașterea etajului. Am lăsat o rachetă roșie, însă eu singur mă îndoiam dacă avea să fie zărită de ai noștri. Totul era învîlțit în fum și flăcări. Legătură telefonică nu aveam. Ca să găsească locul unde era ruptă sîrma, comandantul secției de telefonisti, sergentul Evmakov, străbătuse de cîteva ori piața sub grindina de foc a dușmanului. În cele din urmă reuși să stabilească legătura și fu primul care raportă la telefon că sîntem în Reichstag, că luptăm în interiorul clădirii și că sergenții Kantaria și Egorov au și înfipt steagul pe cupola acoperișului.

Ce bucurie a mai fost cînd au apărut căpitanii Neustroev, Davidov, locotenentii Samsonov, Gusev, Berest, maiorul Sokolovski și încă mulți alți ofițeri pe care nu-i cunoștusem pînă atunci! Am primit întărituri. Cineva a adus o cupă enormă.

— Să bem, Sianov, pentru înălțarea steagului, — mi se adresă locotenentul Berest.

Am sorbit pe rînd fiecare din cupă. Se făcu seară. Impuscăturile se mai liniștiră. Am hotărît să pătrundem în subsol. Între timp însă situația se schimbase. Subsolul începuse să dea semne de viață. Mi s-a raportat de cîteva ori că se aude acolo o mișcare intensă.

— Aruncați grenade în subsol — comandai eu. Și grenadele au salvat într-adevăr situația.

Am aruncat în subsol o mulțime de grenade. În capătul coridorului am așezat o mitralieră. Cum apăreau nemții îi și seceram cu mitraliera.

De la etaj nemții aruncară un „taust-patron”, care se spargea între coloane, tocmai la locul unde îmi instalasem pe două lăzi postul de comandă. Din cauza exploziei am fost nevoit să-mi mut postul.

Înspre zori cineva propuse să îmbucăm cîte ceva. Aveam unt, brînză, conserve, marmeladă. Le-am dat voie soldaților să mînce. În timpul dejunului toți țineau grenadele cu mîna pe siguranță și cu inelele deșurubate. De cîteva ori furăm nevoiți să întrerupem dejunul pentru a da cu grenadele în nemți.

Pușcașii cu automatele raportează că în subsol se aude din nou o mișcare intensă. O cipă îmi trecu prin minte gîndul, dacă cumva vor să se predea.

— Să iasă la suprafață — zisei eu.

— Hände hoch! — strigă ostașul Șubkin. Noi stăteam pe platforma scării, cînd din subsol ieșiră trei nemți în căști și cu fețele acoperite de niște voaluri. Pe plept le aflam puștile automate și în mîini țineau pistoale.

— Nu prea pare că au de gînd să se predea.

(continuare în pag. 8-a)

asa am luat cu asalt REICHSTAGUL

de I. Sianov

sergent-major
Erou al Uniunii Sovietice

unde ne aflam, loveau mereu gloanțele dușmane. Pe întinsul pieții se spîrgeau șrapnele iar clădirea Reichstagului fumea ușor.

„Și totuși am răzbit pînă la locul acesta blestemat”, — îmi ziceam eu. În total aveam pînă la Reichstag 300 de metri. Agitatorul secției politice a diviziei, căpitanul Matveev, îmi șopti: „Sianov, ești un om norocos, — mergi printre primii la asaltul Reichstagului”. Eu aveam dorința să mă reped imediat pînă la ai mei. Să ajungi să trăiești aceste clipe! Puteam să mă fi gîndit vreodată că eu, Sianov, un contabil din satul Simiozeornoe din regiunea Kustanai, voi duce o companie la asaltul asupra Reichstagului! N-am putut să mă abțin și am scos capul prin fereastra subsolului, ca să văd mai bine Reichstagul.

Pînă la Reichstag se întindea o piață pe care nemții ridicaseră o mulțime de obstacole. Întreaga piață se găsea sub focul intens al dușmanului. În stînga ferestrelor de sus, zidite cu cărămizi și transformate în metereze, se găseau tunuri nemțești.

Locotenentul Prelov, care stătea la spatele meu, îmi spuse:

— Cit stai tu aici, eu mă duc la soldații tăi să vorbesc cu ei.

Mă uitam pe geam și îmi închipuiam cum aveam să comand compania la atac. Atacul urma să fie dat sub protecția focului de artilerie.

— În față se află un lanț de trîgători — mă lămurii căpitanul — cînd ajungi acolo cu compania, să-i pornești neapărat și pe ei la atac. Nu departe de Reichstag trece canalul, dar nu există poduri. Pentru trecerea apei folosește tot ce-ți cade la îndemînă. Pînă la Reichstag trebuie să înaintați cu cea mai mare viteză, nu trebuie să zăboviți nicăieri.

— Îmi pun toată nădejdea în tine — termină căpitanul — asaltul trebuie să fie decisiv.

Uitîndu-mă prin găuri la zidurile Reichstagului, am hotărît pe unde va fi mai bine să atacăm. M-am silit să memorez punctele de reper: cabina electrică, cele cîteva căsuțe mărunte, panourile pentru așaj.

În dreapta va porni la atac batalionul lui Davidov, în stînga curgea Spreea. Malul rîului Spree e consolidat cu granit, nu-i chip să te cațeri pe el, n-ai unde să te ascunzi acolo. Și nemții inten-

A treia mână

MÎNA MECANICĂ

de ing. M. Breido

Uimitoarele progrese realizate în ultimul timp în domeniul automatizării și al telecomandei ne dau puțința să ne imaginăm industria viitorului, când omul doar va supraveghea și va dirija de la distanță munca mașinilor. Și ne mai amintesc de vrăjitorii din poveștile ce ne-au fermecat în anii copilăriei, care cu o vorbă sau un gest declanșau fenomene fizice de mari proporții, făceau obiectele neînsuflețite să se miște și să le îndeplinească porunca. Arta acestor vrăjitori va păli în fața oamenilor de mîine, care vor pune în mișcare și vor dirija mașini uriașe fără a schița cel mai mic gest și fără a pronunța un cuvînt... Doar cu gândul!

Utopie? Eventualitate de viitor îndepărtat? Să-i dăm mai bine cuvîntul inginerului sovietic M. Breido, unul din realizatorii acestei epocale invenții.

noi rezultate dintr-o întreagă serie de ramuri ale științei și tehnicii. Ele au fost create de către un grup de specialiști compus din A. E. Kobrinski, A. I. Sisîn, M. L. Teitlin, I. S. Iakobson și autorul rîndurilor de față.

Cheia „miracolului“

Orice activitate a țesuturilor vii se caracterizează, în afara cîtorva fenomene chimice și termice, prin apariția unor potențiale electrice. Astfel, în sistemul nervos central, în inimă, mușchi și în tubul digestiv, apar diferențe caracteristice de potențial electric, cunoscut sub denumirea de biocurenți.

Dacă am introduce în capul unui om două lamele metalice și le-am uni cu un aparat de

măsură foarte sensibil, aceasta ar indica fără întrerupere variații ale potențialului electric. Amplitudinea și frecvența oscilațiilor depind de starea organismului respectiv. Înregistrate sub formă de encefalogramme, aceste variații ne dau puțința să judecăm unele procese din sistemul nervos central. Forma curbei poate caracteriza o stare maladivă, (tumori, inflamații etc.) Curba își schimbă înfățișarea atunci cînd omul adoarme, sau atunci cînd nu are oxigen suficient.

Un fenomen analog, însă infinit mai simplu, se petrece în elementele sistemului muscular. Este vorba de biocurenții, impulsurile electrice născute în mușchi, ca răspuns la comenzile venite de la creier. Și aceste impulsuri pot fi înregistrate sub formă unor curbe, numite electrogramme. Amplitudinea oscilațiilor este determinată în a-

cest caz de gradul de încordare a mușchilor. Dacă un om ridică o greutate de zece kilograme, amplitudinea acestor oscilații va fi de două ori mai mare decît aceea înregistrată la ridicarea unei greutăți de numai cinci kilograme.

Omul poate provoca apariția în mușchii membrilor a unor biocurenți, cărora le poate regla chiar intensitatea, fără a face în realitate nici cea mai mică mișcare. Prin aceasta se deosebesc mușchii membrilor de cei ai inimii, tubului digestiv, ai ochilor și ai altor organe, a căror funcționare este independentă de voința omului.

Pentru a dirija o mașină prin intermediul biocurenților din mușchi, sînt necesare următoarele trei elemente: un colector de curent, o instalație electronică pentru amplificarea biocurenților și pentru aducerea lor la o formă ce poate fi utilizată, și un mecanism executor. Drept exemplu, vom descrie mîna artificială amintită mai sus.

Colectorul este compus din cupe minuscule de metal, umplute cu o pastă bună conducătoare de electricitate. Aceste cupe alcătuiesc brățara ce se fixează pe mîna. Printr-un cordon obișnuit, colectorul este legat la amplificatorul electronic. De aici, după ce mai trec prin alte câteva aparate, biocurenții astfel transformați intră în bobinajul electromagneților care dirijează dispozitivul de acționare hidrolică a „degetelor de fier“. Mai departe, lucrurile se petrec cît se poate de simplu, pe baza unor procedee mecanice clasice.

Intrucît la dorința omului încordarea mușchilor se poate schimba în limite relativ largi și poate fi menținută de el la nivelul cerut, cu suficientă precizie, mîna mecanică poate efectua cu aceeași precizie nuanțată comenzile gîndite ale omului.

Perspective extraordinare

Vizitatorii Expoziției industriale unionale de la Moscova au avut anul trecut prilejul să vadă, în acțiune, manipulatorul cunoscut sub denumirea de „mîna mecanică“. Acest manipulator, folosit acolo unde se lucrează cu substanțe dăunătoare sănătății omului, este pus în mișcare cu ajutorul degetelor de la mîna, ale căror miș-

cări se transmit, printr-un sistem de pîrghii foarte complicat. Cu ajutorul sistemului de dirijare bioelectrică, pot fi creați manipulatori mult superiori, — mai sensibili și, deci, mai ușor de manevrat. Deoarece biocurenții amplificați pot fi ușor transmiși prin cablu sau chiar prin radio, omul aflat la mii de kilometri depărtare, și controlînd procesul de muncă cu ajutorul televizorului, poate efectua, fără să miște măcar un deget, operațiile necesare în cele mai inaccesibile locuri. Cu astfel de „mîni mecanice“ pot fi înzestrate un batiscaf trimis la mari adîncimi, aparatele cosmice de explorare, laboratoarele atomice etc.

Deosebit interes prezintă folosirea sistemelor bioelectrice de dirijare în domeniul protezelor. Proteza bioelectrică se va putea îmbrăca pe partea nevătămată a mîinii și va fi dirijată de biocurenții veniți de la sistemul nervos central prin resturile mușchilor trunchiași. Pentru amplificarea și transformarea impulsurilor de biocurenți poate fi folosit un aparat mic, fiște pe bază de semiconductori. Acționarea hidrolică va fi înlocuită cu una cu aer comprimat. Se vor putea face multe și pentru persoanele lipsite de membrele inferioare și superioare. Ne putem imagina un cărucior ușor și comod înzestrat și cu două mîni bioelectrice. Invalidul se va putea mișca pînă la masă de pîldă, de unde va putea lua fără ajutorul nimănui un pahar, o lingură sau o furculiță, va mîna singur ș.a.m.d.

În sfîrșit, foarte promițătoare este perspectiva folosirii biocurenților pentru comandarea mașinilor și aparatelor direct cu gîndul. Să ne imaginăm un avion în care pilotul stă cu mîinile încrucișate, fără a atinge cîtuși de puțin pîrghiile de comandă. Cu toate acestea, avionul zboară cu precizie execută manevre cît de complicate, supunîndu-se doar gîndurilor pilotului. Superioritatea acestui sistem constă în precizia maximă și marea rapiditate a comenzii deoarece sînt înlăturate toate verigile intermediare ce provoacă o oarecare întîrziere și erori în realizarea comenzilor venite de la sistemul nervos central. Fantastic? Fără îndoială! Dar, pe baza realizărilor deja existente, cît se poate de posibil

Printre numeroasele exponate aflate în pavilionul sovietic de la Bruxelles, există un aparat cu totul neobișnuit. Un suport nu prea mare, din metal și masă plastică, așezat pe podea, susține un model de mîna de om. De suport este legată, cu un cordon electric, o brățară metalică, asemenea uneia de ceasornic de mîna. Ghidul propune vizitatorului să-și pună brățara pe mîna și apoi să-și imagineze că strînge pumnul. Vă puteți închipui uimirea vizitatorului cînd vede cum, răspunzînd ordinului său neexprimat prin grai, mîna artificială de pe suport strînge și ea pumnul. Fără a clinti măcar un deget, vizitatorul poate strînge sau desfăce mîna artificială, mai repede sau mai încet. Poate să facă și mișcări violente, de pîldă să spargă nuci, după cum poate și să mute cu grijă, dintr-un loc într-altul, o fragilă erubetă de sticlă. Și toate acestea, doar gîndind mișcarea respectivă.

Această „minune“ a fost realizată pentru prima oară la Moscova, în anul 1957 la Institutul central de cercetări științifice în domeniul protezelor. Primul model nu era prea perfecționat, cel ce îl dirija putea să schimbe doar direcția și viteza de mișcare a degetelor; strîngerea pumnului nu depindea de voința lui.

Al doilea model poate reproduce, chiar nuanțat în intensitate, mișcările gîndite. În momentul de față se lucrează la crearea unor noi modele de mîni înzestrate chiar cu simțul pipăitului capabile deci să transmită temperatura, gradul de duritate și starea suprafeței obiectului apucat. S-a ajuns chiar la construirea unor „mîni de fier“ care să se miște din umăr și din cot, la a căror realizare au fost folosite cele mai

Sînteți adept al homeopatiei?

Metodele homeopatice au început să se răspîndească în Rusia pe la începutul secolului al XIX-lea. Acum 120 de ani, la Petersburg se deschidea prima farmacie homeopatică și, în scurt timp, luă ființă și prima clinică homeopatică destinată tratamentului bolilor de piele. Savanți iluștri ca academiciantul Butlerov și celebrul chirurg Pirogov, au încurajat începutul răspîndirii homeopatiei în Rusia.

În al optulea deceniu al veacului trecut, a fost înființată, tot la Petersburg, o societate a medicilor homeopați. Ceva mai tîrziu societăți analoge au fost întemeiate și la Moscova, Odesa, Harkov, Kiev, Riga.

Din păcate, însă, sub vechiul regim, metodele homeopatice nu au fost studiate așa cum se cuvine, iar rezultatele obținute nu au fost generalizate. Abia după Revoluția din Octombrie, odată cu semnarea decretului din 1918 asupra ocrotirii sănătății publice s-au ivit noi posibilități pentru desfășurarea cercetărilor medicale, homeopatia a început să se răspîndească tot mai mult. Au fost deschise farmacii specializate; la Moscova a luat ființă asociația medicilor homeopați, care mai tîrziu a devenit Societatea medicilor homeopați din Rusia. Societatea și-a constituit filiale la Leningrad, Harkov, Kiev, Tomsk, Tbilisi și în alte orașe.

Astăzi, în nenumărate orașe sovietice există clinici homeopatice.

La clinica homeopatică centrală din Moscova, pacienții sînt îngrijiți de 54 de medici de diverse specialități. Zeci de mii de bolnavi urmează în fiecare an tratamente homeopatice în alte trei clinici din Moscova. Farmaciile homeopatice din capitala sovietică prepară anual aproximativ 6 milioane de rețete. La clinica din Leningrad, lucrează 45 de medici homeopați specializați în diferite domenii. La Kiev, Harkov, Riga, Rostov, Simferopol, Tomsk, Alma-Ata, Tașkent și în alte orașe, mulți medici și-au însușit metodele homeopatice continuîndu-și în același timp, activitatea obișnuită în rețeaua sanitară.

Începînd din 1930, în UR.S.S. se desfășoară cercetări științifice menite să verifice eficacitatea metodelor homeopatice. De pîldă la Leningrad, la Grădina botanică și la filiala Institutului de medicină experimentală, cîțiva homeopați și biochimisti au elaborat o metodă de analiză spectrografică și farmacopeică a medicamentelor homeopatice. Clinicile de specialitate au adunat o vastă documentație referitoare la homeopatie în tratamentul diverselor boli.

Intr-una din cele mai mari instituții sanitare din Moscova, spitalul „Botkin“, a fost creată

o secție de homeopatie. Aici se tratează ulcerul stomacal și duodenal, colicistita, flebita, arsurile, abcese, ș.a.

În tratamentul bolilor gastrice și intestinale, medicii sovietici utilizează o schemă convențională care înlesnește alegerea medicamentelor. De exemplu: remediu stimulator al secrețiilor stomacale; remediu regularizator al funcțiunii motrice a stomacului și intestinelor; remediu care diminuează senzațiile dureroase; remediu acționînd asupra tonusului, asupra mucoasei stomacului și intestinelor; remediu care face să scadă dispepsia.

Cu toate că o asemenea clasificare păcătuiește, într-o anumită măsură, printr-un exces de simplificare, ea dă totuși posibilitatea unei orientări lesnicioase în alegerea remediilor, mai ales în cazul bolilor cronice de stomac și intestinal.

În activitatea practică, homeopatii respectă următoarele condiții: ei urmăresc cu strictețe principiul analogiei al lui Hahnemann în alegerea medicamentelor. În același timp, nu neglijează mijloacele isopate, terapia substituentă (terapia vitaminelor și hormonilor, insulinoterapia), antibioticele, etc.

Noi socotim posibilă îmbinarea terapiei propriu-zise cu homeoterapia. În ce privește dozajul, nu recurgem decît rare-

ori la dozele tari, atît în cadrul afecțiunilor acute cît și al celor cronice. Și nu ne mărginim la un singur remediu; prescriem două, uneori chiar patru, pornind de la principiul că tratamentul nu trebuie să fie doar patogen, ci și simptomatic. Homeopatii nu uită niciodată că trebuie să prescrie remedii corespunzătoare particularităților constituționale ale organismului; ei au în vedere, de asemenea, mediul în care trăiește pacientul.

Activitatea medicilor homeopați din Uniunea Sovietică se lărgeste din ce în ce mai mult. Tineri specialiști sînt formați la clinica homeopatică centrală din Moscova și la cursurile speciale organizate la Leningrad. În UR.S.S. există o întreagă literatură consacrată homeopatiei. În 1956 a fost editat un „Scurt tratat de homeopatie“ de dr. T. Grannikova. Anul trecut, a apărut lucrarea unui colectiv de medici moscoviți, intitulată „Memorizator homeopatic terapeutic“.

V. Varșavski
M. Rudot
medici homeopați

Cum a fost câștigat războiul

In anii celui de-al doilea război mondial, un mare număr de corespondenți de presă din întreaga lume au avut posibilitatea să urmărească la fața locului efortul gigantic făcut de popoarele sovietice pentru dobândirea victoriei asupra fascismului. Deși deosebiți prin convingeri, formație și concepții — fără a mai vorbi de interesele ziarelor burgheze pe care le reprezentau — ziaristii occidentali care erau acreditați la Moscova și au vizitat fronturile de luptă ale Armatei Sovietice, au fost unanimi în a recunoaște eroismul fără seamăn de care au dat dovadă atât frontul, cât și spatele frontului sovietic.

Aceste corespondențe, scrise și transmise de cele mai multe ori direct de pe câmpul de luptă, sînt tot atîtea mărturii despre aportul hotărîtor pe care l-au adus popoarele sovietice, eroicele lor forțe armate, la victoria coaliției antihitleriste.

Citirea și recitirea acestor corespondențe este deosebit de instructivă astăzi, cînd în Apus anumite cercuri încearcă sistematic să umbrească rolul Uniunii Sovietice în obținerea victoriei decisive.

MAX WERNER:

corespondent al ziarului englez „Reynolds News“

Blitzkrieg-ul german și antiblitz-ul sovietic

In focul luptelor de frontieră, comentatorul militar al ziarului „Frankfurter Zeitung“, scria:

„In cursul ultimelor bătălii, bolșevicii au căutat să răspundă prin pană la pană și prin clește la clește, dar aceste metode militare nu erau ceva improvizat. Erau rezultatul unei pregătiri militare de mai mulți ani, al unei pregătiri care avusese în vedere nu numai arta războiului în general, ci și comportarea fiecărui soldat în parte. In ultimele citeva zile, n-a existat pare-se o singură știre de pe front în care să nu se fi subliniat dirigența aproape absurdă a inamicului în apărare sau contralovituri“ („Frankfurter Zeitung“, 6 iulie 1941).

Aici, în bătălia de lângă Smolensk, unde Armata Roșie a luptat pentru prima oară pe picior de egalitate cu armata germană, a ieșit la iveală un alt aspect al războiului modern. Acesta nu mai era un blitzkrieg cu lovituri de flanc fulgerătoare, cum am putut vedea în campaniile din Polonia, din Apus și din Balcani și chiar în războiul germano-sovietic, în luptele de la frontieră. Elemente ale acestei lupte moderne au fost stabilizarea frontului, lupte de străpungere în adîncime, folosirea armelor ofensive

în apărare și folosirea unor mari unități de infanterie. Acestea sînt în special metodele sovietice de război.

„Bătălia de lângă Smolensk este de importanță istorică în adevăratul sens al cuvîntului, deoarece a lichidat blitzkrieg-ul german. Această bătălie a arătat pentru întîia oară care este limita forței ofensive a armatei germane. Această bătălie a arătat că Armata Roșie este o armată de prim rang... Tocmai această perioadă marchează începutul crizei războiului pornit de Germania...“

Pînă la bătălia de lângă Smolensk nimeni nu știa în genere dacă este posibil ca ofensiva germană să fie oprită și prin ce mijloace. La începutul anului 1941, generalul francez Duval a scris: „Strategia germană este atotputernică și nu există forță care să-i poată rezista“.

Aceasta era părerea unui soldat conservator și ignorant, întemeiată pe experiența limitată a Franței, care fusese înfrîntă. In cursul bătăliei de lângă Smolensk a devenit pentru prima oară evident că există un mijloc pentru respingerea forțelor armate motorizate și mecanizate ale Germaniei.

(„Marea ofensivă“, New York, 1942)

STRATEGICUS (H. C. O'NILL):
ziarist american

Un moral ridicat

Nu este ușor să găsești o armată care, retrăgîndu-se nefîcetat și evaluînd propriul său teritoriu, să-și păstreze totodată un moral ridicat. In decurs de șase săptămîni, în prima și cea de a doua fază a actualei campanii, rușii au cedat fără întrerupere din teritoriul lor. Mișcarea s-a încetinit întrucîtva, fără însă ca retragerea să se fi oprit. Dacă, după cum se pare, ea încetează într-un sector, în altă parte ea capătă proporții și mai mari. De la frontiera Prusiei Orientale pînă la Smolensk este o distanță de 350 de mile, iar germanii se află în prezent

la vreo 50 de mile dincolo de Smolensk. Apărarea activă a demonstrat forța unui factor de importanță atît de vitală cum este moralul ridicat. Aducerea unor noi unități din uriașele rezerve rusești a contribuit și ea la menținerea moralului ridicat. Oricare ar fi explicația acestui fenomen, un fapt este evident: nicăieri și nicicînd la ruși rezistența nu a fost însoțită de scăderea moralului. Și aceasta este trăsătura cea mai caracteristică a campaniei.

(De la Tobruk la Smolensk, 1941)

FREDERICK C. OECHSNER:
ziarist american

Mirajul victoriei naziste...

Oricît de departe pătrundeau pe teritoriul Rusiei și oricîte trupe sovietice nimiceau, mirajul victoriei finale, așîndu-i pe nașiști, se îndepărta tot mai mult din fața lor. Sistemul bolșevic nu s-a prăbușit după primele înfrîngerii, cum speraseră germanii. Ducînd politica „pămîntului prîjolit“, Armata Roșie distrugea sub ochii lor uriașele rezerve de materiale, utilajul agricol și industrial pe care vroiau să pună

mina. Arareori rămînea o întreprindere nevătămată. Rareori puteau germanii să pună în funcțiune o mașină imediat. In spatele liniei frontului, adăpostii în mlaștinile de la Pripiati, partizanii duceau un război neîntrerupt împotriva coloanelor germane de aprovizionare și împotriva garnizoanelor izolate. Rușii îi nimiceau pe germani în uriașe „pungi“. Era o for-

mă de război pe care nașiștii n-o prevăzuseră nici o clipă atunci cînd își construiau castele minunate, dar efemere, în Ucraina și la Moscova. Mai mult decît atît. Mai era ceva pe care nemții nu-l puteau înțelege cu nici un chip și care le provoca furia. Ziarele și posturile de radio naziste vorbeau fără încetare despre „bestiile“ rusești care continuă rezistența „absurdă“, lipsite de rațiune omenească și care nu înțelegeau că sînt zdrobiți. Numai „neoamenii“, declarau ei sentențios, pot lupta asemenea rușilor și pot continua să ucidă germani. Rezistența „absurdă“ a rușilor l-a scos atît de mult pe Hitler din sărite, încît în discursul pe care l-a rostit la 3 octombrie 1941 la „Sportpalace“ din Berlin a făcut pentru întîia oară o mărturisire pe cît de senzațională, pe atît de tristă pentru el. Nu am crezut niciodată, a spus Hitler, că Rusia dispune de astfel de rezerve de oameni și materiale.

„Acesta este inamicul“, Boston, 1942).

STRATEGICUS (H. C. O'NILL):

Voința oamenilor a fost mai puternică

Bătălia de la Stalingrad va rămîne pentru totdeauna în istorie ca un eveniment excepțional. Pînă și apărătorii Verdunului, aveau o ieșire. Care a fost însă situația rușilor la Stalingrad? Ei erau înghesuși pe o fîșie îngustă de pămînt, plină de clădiri și avînd în spate un fluviu larg și adînc. Ar fi fost destul să se întrerupă numai două zile comunicațiile dintre un mal și celălalt, pentru ca armata rusă să nu mai poată evita catastrofa. Cînd studiezi această bătălie îți dai seama că cuvintele nu sînt în stare să descrie viața oamenilor din aceste teribile luni.

Armata a 62-a a generalului Ciuikov, care apăra Stalingradul, a executat o operație ce părea sortită eșecului. Calitățile de luptă ale ostașilor celei de a 13-a divizii de gardă i-au făcut legendari.

La Stalingrad străzile, clădirile, camerele și coridoarele deveniseră fortărețe nu numai pentru că trebuiau să se transforme în puncte de rezistență, ci în primul rînd pentru că aceasta o dorea voința de neclintită a unor oameni care acceptaseră să trăiască în condiții neomenești și-și jertfeau viața. In ultima fază a bătăliei, oamenii trăiau ca în epoca peșterilor, în subsoluri. Este imposibil de descris aspectul general al ruinelor Stalingradului. Luptele cele mai înverșunate s-au desfășurat în condițiile unor distrugerii fără seamăn.

Rușii au subliniat că în tot timpul bătăliei centrala electrică nu a încetat să funcționeze și că reparațiile tancurilor nu s-au întrerupt nici o clipă. Aruncătoarele de mine deschideau focul asupra ruinelor, iar artileria inamică trăgea neîntrerupt asupra edificiilor distruse. Dar de îndată ce atacul slăbea, muncitorii se apucau de executarea reparațiilor.

Chiar la începutul bătăliei, cînd orașul era în pericol de a fi cucerit de inamic, muncitorii, asemenea gărzilor civile din Anglia, au pus mina pe arme pentru a-și apăra căminele care, la drept vorbind, nu erau decît locurile unde fuseseră înainte casele lor. In-

tr-o parte a cartierului sudic al orașului, unii locuitori au rămas pe loc și aici se puteau vedea copii jucîndu-se pe străzi. La numai cîțiva kilometri, șoseaua era minată. Bateriile erau instalate la adăpostul unor ziduri pe jumătate dărîmate. Etajele superioare ale clădirilor din care nu rămăseseră decît schelețe din grinzi de fier, serveau ca puncte de observație. In vîietul bombardierelor în picaj, în șuieratul neîntrerupt al bombelor, generații ruși care se aflau uneori atît de aproape de inamic încît puteau să-i distingă glasul, întocmeau planurile și conduceau operațiunile. Nu exista o linie a frontului. Nu exista decît voința de neînfrînt a oamenilor, și ea s-a

dovedit a fi mai puternică. Spre sfîrșit, fanaticii care nu visau decît la cîștigarea de pămînt străin, au fost nevoiți să se predea patrioților care erau stăpîniți de dragostea pentru pă-

mîntul natal. Isto într-adevăr, o altă toare.

(„Colitură în război“)

**EDGAR
zia:**

„Nu putem să ne retragem“

Părea că oceanul alb și nemărginit era gata să ne înghită. Nu vedeai nici copaci; ei apăreau doar în apropierea ranelor sate întunecate, care se iveau din întuneric asemenea unor schelete de corăbii părăsite.

„Ai mai văzut ceva asemănător în viața ta?“ — mă întrebă Dave Nichol, de la „Chicago Daily News“, care ședea pe bancheta din spate a mașinii. El privea totul de parcă nu și-ar fi crezut ochilor. „Nici copaci, nimic — deșert! Parcă ai trece printr-un nor fără margini.“

După masa de prînz m-am dus cu Henri Shapiro la bucătărie să căutăm apă de băut, care pe front este o raritate. Acolo am întîlnit-o pe Klara Ermașenko, o tinăra ucraineancă. Slăbuță cum era, părea o școlăriță. Ne rugă să așteptăm puțin și dispăru în întuneric. După citeva clipe, Klara se întoarse cu o căldare de apă. Ne întinse un pahar. Apa era rece ca gheața și gustoasă ca nectarul.

Privindu-ne ștrengărește, fata ne întrebă:

— E mai bună decît vinul, nu-i așa? Dădui din cap afirmativ.

— E mai bună, firește! — exclamă ea cu o notă de mîndrie în glas. —

ca și Ciuikov sau cursul tău tinăru de făcut minc... pent cum nu se mai a sute de alte fete mincare caldă în t mul care lupta pe să fie sătul, pent fața ochilor prosp ochii ei negri și pare a patriei iubite fel cu Klara, au r tînd răniiți sub un oșel, dîndu-le prim sanitare unde nu propriul tău glas, ce alte misiuni a tar.

Nu este ușor s corpul tău tinăru gă: „Trăiește!“ în urma sa! Dra orice caz, minuna neană, ca să vină în care singele se să facă munca de tîn cîntată și at Cît de străine de păreau femeile n discuțiile lor stup carne și despre

Corespondenții de despre contribuția la obținerea

Este apă sfîntă, apă din Volga, amestecată cu singele nostru rusesc!

In această clipă a început să-mi fie rușine că ea mă servește: ar fi trebuit să schimbăm rolurile. Klara era un erou tot atît de mare al acestui front

norme reduse de teau ele oare să f războiul pentru

(Cei care sînt 1944).

HARRISON
ziarist

Discuții despre al doilea

Am întrebat ce a făcut spitalul „Botkin“ cu echipamentul sanitar trimis din America. Doctor Belskaia mi-a răspuns: „Ne-a fost de mare folos. Am primit multe lucruri foarte necesare. Dar, după cum vedeți, nevoile mai sînt încă foarte mari.“

Am vorbit despre aceasta și cu cîțiva răniiți. Purtau pijamale venite din America, se acopereau cu cearceafuri și păturii trimise de noi.

— Americane — spuneau rușii arătînd pijamalele pe care le purtau. — Americane, horoșo!

Era o reacție tipică. Unul dintre răniiții ruși mi-a vorbit însă mai deschiș.

— Vedeți — a spus el — n-aș vrea să fiu bădăran. Aceste pijamale pe care le purtăm sînt americane. Mi s-a spus că cearceafurile și păturile

de pe patul meu America. Aprecie leg că e lina s ceafuri și turi ar veni.

— Mă rog —

— Toate aceste nitul — sînt desî preferat însă să r și această rufărie le am, dacă în l ceea ce ne trebui străin și trebuie sincer vorbind, r fi cazul să se front?

Era greu de r El vorbea din t că dacă aș fi fo gîndit ca el.

(„Rusia a pornit“)

WALLAC
ziarist

„Pe ruși nu-i poți pînă în încercătura“

In tren, am întîlnit printre americani pe Haba Zemke cu care făcusem cunoștința la Arhanghelsk. Impreună

cu el era locotenent din Gainsville (s năr pilot militar

Războiul

...a cunoscut, ...ie asemăn-

Paris, 1944)

NOW:
erican

...!

altul. In tot lin... ea a er... care a- viața. Ea și ea, a adus pentru ca o- și pe moarte... să aibă în tinereții ei, — întruchi- e de fete, la n război sco- de plumb și or la punctele teai auzi nici deplinind ori- viciului sani-

pradă morții raș, care stri- a lăsat Klara munca și în năvară ucrai- a acest fluviu ca cu apa, ca ră, atât de pu- rar decorată l frământări ne americane cu pre zilele fără sacrificii" —

Resă occidentali niunii Sovietice victoriei

au de unt l Pu- și ce înseamnă
New York,

SBURY:
an

out

osit și ele din il acesta. Înțe- pământele, ceare- le unde

us eu.
a continuat ră- rite bune. Aș fi aceste pijamale preferat să nu r am fi primit adevăr. Sinteți politicios. Dar, ieți oare că ar iă al doilea

soldatului rus. nima și știam locul lui, aș fi

ew York, 1946)

ARROLL:
rican

Johnny Alison (Florida), un tî- raseră peste o

lună pe un aerodrom situat în nord, dincolo de cercul polar, învățându-i pe ruși să asambleze avioane de vânătoare „Curtiss P-40” și să zboare cu ele. Auzisem în repetate rânduri de la ofițeri americani și de la alți ofițeri că zburind pe aceste aparate fuseseră de nu știu câte ori la un pas de moarte. Mi s-a mai spus că inginerii ruși biruiau toate greutățile cu ajutorul unui cuvânt magic: Nicevo.

Cîteva săptămîni înaintea sosirii lui Zemke la Arhanghelsk, terenul ales pentru aerodrom era acoperit de o pădure deasă și de o mlaștină de turbă. După ce examinase terenul, un ofițer străin declarase rușilor că este cu neputință să construiești un aerodrom pe acest teren. Rușii începuseră să rîdă și au spus „nicevo”. În limba rusă acest cuvînt are multe nuanțe dar în cazul de față însemna: „nu e chiar atât de grav”, „nu e nici o nenorocire”. O mie de geniști și 2.000 de muncitori în decurs de trei săptămîni au tăiat copacii, au smuls buturugile și au asanat un teritoriu de cîteva mîle pătrate. Apoi au început să construiască o pistă de aterizare și decolare, bună pentru orice anotimp din materialele pe care le aveau la îndemînă. Peste puțin timp pe locul respectiv apărură o pistă de aterizare și decolare lungă de peste o milă făcută din lemn. Pe această pistă puteau ateriza pînă și cele mai grele avioane de bombardament.

„Intr-un timp uimitor de scurt rușii au deprins toate secretele avioanelor americane... În America și în Anglia, brigăzile care asamblează avioane folosesc macarale de două tone pentru ridicarea fuselajului și macarale de o tonă pentru montarea aripi-

lor. Rușii n-aveau la dispoziție decît o singură macara de o tonă. Dar au spus „nicevo” și au pornit la treabă. Au reușit să ridice cu macaraua lor fuselajul. Cînd trebuiau montate aripile, 20 de geniști le ridicau pe spinare și le țineau la înălțimea necesară pînă erau fixate. Uneori rămneau în această poziție cam o jumătate de ceas. Ori de cîte ori lucrul se termina, rideau și spuneau „nicevo”.

Pe același aerodrom, mecanicii și

Iunie, 1945, în Piața Roșie din Moscova. Epilog la aventura nazistă.

forțelor aeriene regale ale Angliei asambleau avioane „Hurricane”. Ei montau aceste aparate de ani de zile și le cunoșteau foarte bine, totuși rușii s-au necăjit cînd au aflat că primul „Hurricane” a fost montat în mai puțin timp decît primul „Curtiss”. Dublîndu-și eforturile, rușii au început să monteze cîte cinci „Curtiss-uri” pe zi. Aceasta era la nivelul celor mai buni indici englezi și atunci rușii au început să se simtă ceva mai bine!

Aviatorii, personalul de servare al aerodromului și geniștii sovietici lucrau cîte 14 ore pe zi și chiar mai mult, întotdeauna plini de entuziasm, întotdeauna într-o dispoziție excelentă, întotdeauna ferm convinși că vor câștiga războiul.

„Aviatorii și mecanicii englezi au fost pur și simplu uluiți de ospitalitatea, inventivitatea și aptitudinile oamenilor din aviația roșie. Cu toate greutățile legate de necunoașterea limbii, personalul terestru sovietic a învățat repede de la mecanicii englezi cum se montează și cum se exploatează avioanele „Hurricane”.

„Pe ruși nu-i poți pune în încurcatură — mi-a spus un inginer american, după ce inginerii din Armata Roșie au îndeplinit sub ochii lui o misiune deosebit de grea. — Știi, ei au acel spirit de pionerat pe care l-am avut odinioară noi, americanii”.

„L-am avut odinioară noi!” La auzul acestor cuvinte, mi s-a tăiat pentru o clipă respirația. Să decidă americanii singuri dacă l-am pierdut, dar le pot spune că tînăra generație a Uniunii Sovietice este fără îndoială animată de acest spirit.

(„In aceasta sintem alături de Rusia”. Boston, 1942).

W. ALLEN ȘI P. MURATOFF:

comentatori militari englezi

Dirzenie, eficacitate, precizie,

lui din partea de nord a Perekopului. Operațiunile lui Eremenko s-au desfășurat și ele cu mult succes, iar forțele aeriene sovietice au dovedit atât de-a-supra Perekopului cît și de-asupra Sivașului deosebita lor eficacitate.

(„Campaniile rusești din 1944-1945” Londra, 1946).

GENERAL PETIT:

șeful misiunii militare franceze în U.R.S.S.

Sînt oameni tari

Am cunoscut cîteva mareașali și generali ai Armatei Roșii, mă vedeam cu ei. La Moscova, în virtutea serviciului meu, mă întilneam cu un general de armată, șeful marelui stat major al Armatei Roșii, cu mareașalul principal de aviație și colaboratorii lor. Pe front, am avut relații cu șefii statelor majore ale unor grupuri de armate și cu generali de diferite grade.

Pretutindeni, am putut observa aceleași trăsături caracteristice. Generalii cu care mă întilneam aveau o altă cultură generală decît a noastră, dar erau specialiști excelenți. Cunoștințele lor fuseseră obținute prin experiență și muncă. Tineri sau în vîrstă, dar întotdeauna viguroși, ei munceau enorm, fără să cunoască oboseala, se distingeau toți prin aptitudini intelectuale deosebite. Mă pri-

meu la orice oră de zi sau de noapte cu același calm... Mă ascultau atent și îmi răspundeau întotdeauna clar, precis, inteligent.

Acești oameni tari, care sînt intrutotul conștienți de marea misiunii lor, mindri de faptul că sînt oameni sovietici, exigenți și hotărîți în acțiune, mi-au devenit prieteni adevărați și relațiile stabilite între familiile lor și familia mea au fost extrem de cordiale.

„Ceea ce am spus mai sus despre generalii Armatei Roșii este valabil și pentru ofițerii superiori. Ei posedă aceleași facultăți intelectuale, aceeași gândire clară, deși au mai puțină experiență. La Moscova, am avut relații de serviciu cu diferiți ofițeri superiori care asigurau legătura dintre marea stat major și mine. M-a surprins în mod deosebit ușurința cu care își însușeau chiar și cunoștințele cele mai noi.

În ceea ce-l privește pe soldat, n-am să spun prea multe: calitățile lui sînt bine cunoscute. Dirzenia lui în luptă depinde, ca pretutindeni, de starea fizică și morală, de instrucția militară.

Insușirile lui fizice sînt superioare și aceasta nu numai pentru că soldații sînt bine selecționați ci și pen-

tru că aparțin unui popor puternic și sănătos, care aproape că nu cunoaște viciul.

Intr-adevăr, în U.R.S.S. numărul bolnavilor de boli venerice este extrem de redus, deoarece acolo nu există prostituție. În sfîrșit, copiii se dezvoltă și cresc în cele mai bune condiții, deoarece ei reprezintă viitorul țării și deoarece statul, ca și părinții, îi înconjoară de cea mai mare grijă și atenție.

Înaltul nivel moral, ca și simțămintele patriotice sînt un rezultat al educației pe care omul sovietic o capătă atât în școală cît și în organizațiile muncitorești, în asociațiile de pregătire militară și în regiamente. Bineînțeles, această educație are o bază politică, dar ea duce la un patriotism întemeiat pe convingerea profundă că omul sovietic este un luptător pentru idealul de dreptate și frăție între oameni, ideal realizat în condițiile orînduirii sovietice, și că el trebuie să aperse această orînduire împotriva tuturor celor care atentează la ea.

Și acești soldați viguroși, bine pregătiți, cu un moral foarte ridicat au luptat cu eroism.

(„Amintiri despre Armata Roșie” Paris, 1945).

WALTER KERR:

ziarist american

Frontul și spatele frontului

Cred că nu există o altă armată în lume care să se bucure de un sprijin atât de nemărginit din partea populației civile ca Armata Roșie. Se prea poate ca alte țări să fi produs mai mult armament, mai multe muniții și alte materiale de război, dar cînd te gîndești la greutățile prin care trece Rusia în domeniul industriei, agriculturii și transporturilor, îți dai seama că țara a lucrat uimitor de bine. Orice acțiune civilă era subordonată nevoilor forțelor armate...

Se puteau observa nenumărate manifestări ale puterii de sacrificiu a

populației civile... Lucrul acesta puteai observa dimineața, cînd oamenii așteptau cîte un ceas autobusele sau tramvaiele ca să plece la lucru, sau cînd oamenii se întorceau acasă pe jos, mergînd ore întregi, după 14 ceasuri sau chiar mai multe de lucru în uzină, cînd renunțau să se odihnească chiar și de marile sărbători naționale, sărbătorite într-o atmosferă atât de festivă în timp de pace.

(„Armata rusă, oamenii ei, conducătorii ei, bătăliile ei” — Londra 1944).

WALTER GRAEBNER:

ziarist american

Soldații sovietici

Puntea vasului era plină de soldați, matrozi și ostași din batalioanele de muncă. Unii mergeau departe, pînă la Astrahan, dar cei mai mulți coborau după o scurtă călătorie, ba într-un port de pe Volga, ba în altul, de unde se îndreptau spre front sau spre construcția de noi obiective...

În majoritatea lor, soldații plecau spre unități bine instruite. Ardeau de dorința de a porni la luptă. Aproape toți aveau o bună condiție fizică, erau uscățivi, arși de soare, cu privirea senină și plină de energie...

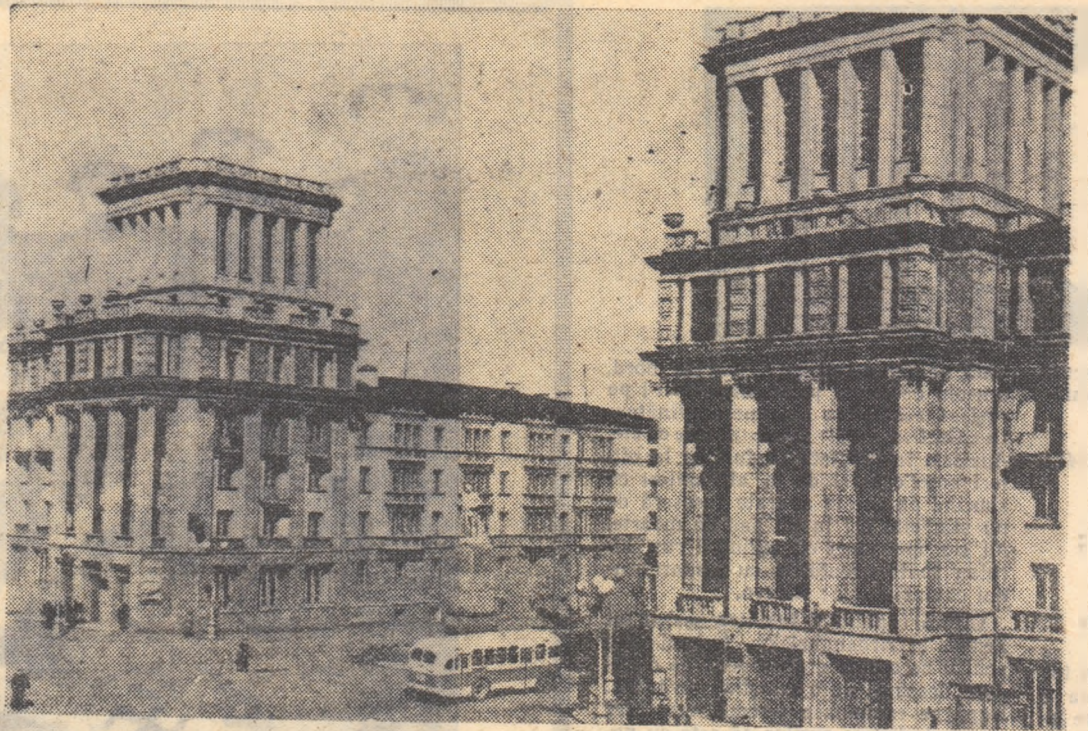
Erau cu toții calmi și fiecare se îndelețnicea cu cîte ceva, ceea ce însă nu-i împiedica să vadă tot ce se petrece în jur. Pot spune, de pildă, că

ei observau tot ce făceam eu și tovarășul meu de drum, Handler. Aproape toți aveau voci frumoase și seara, strîngîndu-se în grupuri de cîte 15-20, în diferite colțuri ale punții, cîntau cîntece populare. Cîntau bine și cu atîta ardoare încît aveau impresia că le vor plesni plămîni de atîta încordare.

Cînd primeau vreun ordin, răspundeau pe loc, deși n-am văzut semne ale unei discipline severe... Coloanei împărțeau cu soldații toate greutățile dormitului pe puntea goală, mincau la fel cu ei, jucau domino la aceeași masă cu ei.

(„In Rusia și înapoi” — New York, 1943).

Din partea de miazănoapte a Siberiei, dincolo de cercul polar arctic, aproape de gurile Eniseiului, se întinde Norilsk, orașul în care iarna durează zece luni din douăsprezece, unde termometrul coboară până la 50 de grade sub zero, vântul suflă cu o viteză de 150 de kilometri pe oră, noaptea polară ține neîntrerupt timp de trei luni, iar alte trei luni soarele nu mai apune de loc. Și totuși, la Norilsk oamenii trăiesc și lucrează ca în oricare altă parte a lumii.

Stradă din Norilsk

Metropola DE DINCOLO DE CERCUL POLAR

Aruncați o privire pe hartă: în partea de miazănoapte a Siberiei, dincolo de cercul polar arctic, aproape de gurile Eniseiului, veți afla un oraș: Norilsk. Dar harta dumneavoastră trebuie să fie cât mai nouă. Dacă a apărut cumva înaintea de ultimul război mondial, nu veți găsi pe ea Norilsk-ul. Pe vremea aceea, în locul orașului se întindea tundra stearpă, pe care răsăreau ici-colo licheni și mușchi, dar și această vegetație pipernicită se trecea repede. Numai vulpile, renii și urșii tulburau cu glasurile lor sălbatice tăcerea seculară a acestor locuri.

Primii oameni care s-au încumetat să pună piciorul pe pământul dezolat al tundrei au fost geologii. Presupunerea și calculele lor științifice s-au adevărat. În solul acesta, pustiit de frig și vânturi cumplite geologii au descoperit bogății fabuloase: cărbune de calitate superioară, minereuri de cupru și de nichel care conțin un mare procent de platină. Prin bogăția și calitatea lor, aceste zăcămintele ocupă primul loc în Uniunea Sovietică și sunt vestite în întreaga lume. Și când geologii exploratori au aprins focul care i-a încălzit în noaptea polară și și-au montat corturile, curînd, lingă ei au apărut barăcile constructorilor. Mii de muncitori, tehnicieni și ingineri au însuflețit singurătatea tundrei.

În spațiul pustiu a răsărit în câteva luni un oraș. Într-un ritm amețitor s-au înălțat edificiile masive ale fabricilor, străzile s-au acoperit cu asfalt, în case a țîșnit lumina egală, aurie a becurilor, au apărut conductele de apă, instalațiile de calorifer, aparatele de radio, iar tundra s-a retras tot mai departe, biruință de om.

Norilsk numără azi 160.000 de locuitori și este unul dintre cele mai mari orașe din lume, de dincolo de cercul polar. Aici veți găsi, printre altele, o fabrică specializată în prelucrarea mineralelor, care este cea mai mare din Europa, câteva mari uzine metalurgice, o puternică centrală termoelectrică, o tipografie în care se tipăresc patru ziare, școli elementare și medii, un institut de învățămînt

superior, spitale, dispensare și clinici, un vast bazin și... o plajă, teatru, muzeu, un centru de televiziune. De pe aeroportul din Norilsk decolează zilnic avioane de pasageri spre Moscova și alte orașe, în timp ce din gară, convoaie lungi de trenuri pornesc spre portul vecin, Dudinka, de pe Enisei, transportînd cărbuni, cupru, nichel, cobalt, platină.

La Norilsk locuitorii trăiesc și lucrează ca în oricare altă parte a lumii. În ce constă, așa este întodeauna săvîrșit de om? Pentru a construi orașul și pentru a-și normaliza viața, omul a avut de suportat dificultăți de nedescris ridicate în calea sa de clima sălbatică a ținutului. Norilsk-ul e așezat aproape de polul frigului și locuitorii săi obișnuiesc să spună: „La noi este întodeauna cald, cu excepția celor zece luni de iarnă”. Zicala aceasta cuprinde mult adevăr. Din șase zile, cinci sînt, în medie, de îngheț cumplit. Termometrele cu mercur nu pot fi folosite pentru că îngheață, iar cele cu alcool coboară deseori la 50 de grade sub zero.

Dar mai teribil decît frigul este vîntul, care ajunge uneori la viteza de 150 kilometri pe oră, iar iarna (adică zece luni!) viscocele fac ravagii. Troienele acoperă casele, lacurile mai puțin adînci îngheață în întregime, pînă la fund. De zece ani încoace, există totuși un lac care nu mai îngheață: este lacul Dolgoe. Învăluit într-o pînă deasă de aburi, el pare de departe un miracol în peisajul înghețat al naturii înconjurătoare. Dolgoe nu îngheață datorită imensei cantități de apă caldă pe care o primește de la centrala termoelectrică. Nici riul Palaiia nu îngheață, dar din alte motive: cursul său este atît de rapid, încît gheața nu are timp să-l încalțezeze.

Cît durează scurta vară polară, zilele sînt foarte călduroase, temperatura ajungînd uneori la plus treizeci de grade. Dar chiar și vara, locuitorii Norilsk-ului se îmbracă așa cum se îmbracă italienii iarna: vremea este foarte instabilă și capricioasă, și uneori chiar în iulie poate să ningă. Timp de trei luni — iunie, iulie și august — soarele nu apune, și degeaba încerci să găsești o umbră de întuneric, noaptea. În schimb, în noiembrie, decembrie și ianuarie soarele nu apare nici o clipă la orizont. Ince-

pe domnia nopții. Intunericul des și rece înghite tundra. Atunci Norilsk-ul strălucește superb pe fondul negru, luminat de miile de raze care nu se mai sting, ale electricității.

La începutul lui februarie prima rază de soare țîșnește în sfîrșit de după vîrfurile muntelui care străjuiește orașul. La orizont o geană de lumină se deschide în vîlul întunecat al cerului. Geamurile prind să reflecte scripuri vesele și jucăușe, căroa le-au dus dorul atîta timp. Frigul mai ține încă în cătușele sale aspre riurile și lacurile, natura tot mai dormitează, dar Norilsk-ul îmbracă totuși haină de sărbătoare: cu zvonul unei imense bucurii salută sfîrșitul nopții polare!

Regiunea Norilsk cuprinde pe teritoriul său cele mai vii contraste. Pe pămîntul acesta devastat de frig, monoton, pe care tundra se întinde goală și mlăștinoasă, acoperită cu zgîrcenie de arbuști pitici găsești pe neașteptate locuri uimitor de frumoase. La cîțiva kilometri de oraș, apele de smarald ale lacului Lama rivalizează cu cele ale perlelor Elveției sau Caucazului. În undele reci și cristaline ale izvoarelor adînci se fugăresc pești de toate felurile: știuci, somoni, moruni, păstrăvi. Pe malurile lacului Lama se înalță un munte pe care gheața se respiră în evantai, și pe ale cărui povîrnișuri cresc pini cu crengi dese. La umbra lor cu miros înviorător de rășină a fost construită o stațiune de odihnă și amenajat un complex turistic cu o stație nautică și o bază pentru schiori. Vegetația sălbatică a acestei zone este un adevărat paradis al vinătorilor.

La Norilsk se găsesc roșii și castraveți proaspeți. Legumele cresc în serele sovhozului din Norilsk, care ocupă o suprafață de zece mii de metri pătrați și în care temperatura solului se menține constantă datorită tuburilor pline cu apă caldă de 100 de grade, furnizată de termocentrală. În sere se cultivă și flori: ghiocei, betunii, gladiole, crizanteme. Locuitorii Norilsk-ului tin mult la ghiocei: ca pretutindeni, ei sînt și aici simbolul primăverii. Dar visul lor este să aibă răzoare de flori pe străzile orașului, măcar în lunile cu soare. Și nu încapă îndoială că foarte curînd și acest miracol va fi săvîrșit de om.

Vladimir Dunaev

așa am luat cu asalt Reichstagul

(urmare din pag. 4-a)

Dar să nu tragem încă, — spusei eu — să vedem ce vor.

— Sistem parlamentar, — declarară ei, — vrem să stăm de vorbă cu un ofițer.

Am chemat pe locotenentul Berest. Cum l-am văzut pe Berest, nemții au lăsat minile în jos. Apăru și o „Frau”, îmbrăcată într-o jachetă de catifea galbenă. Era translatorea lor. În urma ei venea și un ofițer german care-și dădea mare importanță. Berest îi spuse scurt:

— Predați-vă imediat! Orice rezistență e inutilă!

Ofițerul german ceru douăzeci de minute de gîndire.

Și toate acestea s-au dovedit a fi o simplă stratagemă nemțească. Grupul de recunoaștere mi-a dat de știre că în partea stîngă a Reichstagului apăruseră două tancuri nemțești însoțite de infanterie. Tocmai atunci un neamț s-a repezit din subsol și a strigat:

— Predați-vă, sînteți încercuți!

N-a apucat să mai zică nimic — l-am împușcat.

Nemții aveau de gînd să atace. Toată comedia aceasta cu parlamentarii fusese urzită pentru a ne sustrage atenția. Într-un colț al Reichstagului era un morman de pietriș și cărămizi. Sub mormanul acesta nemții își pregătiseră din timp o ieșire de rezervă. Astfel ei au putut ieși din subsol, începînd să dea foc odăilor. Voiau să ne scoată în felul acesta din Reichstag. În sala unde mă aflam eu, izbucniră flăcări. Se aprinseseră cărțile, hîrtoagele, luară foc lăzile pe care ședeam. Mie mi se aprinse mantaua, altuia bluza, lui Scerbina i se pîrli părul.

Dar au plătit scump nemții aceste incendii. De speriat n-au reușit să ne sperie, dar ne-au întărit și mai mult. Am văzut cum Ivanov lupta cu șase nemți. Și i-a răpus pe toți. Tot peretele locului unde se petrecuse lupta aceasta era plin de sînge. Eu am pătruns la etaj. Nemții se baricadaseră într-o cameră din colțul aripei. Am aruncat în cameră butelii cu substanțe incendiare înnebuniți de groază, nemții au sărit afară și s-au aruncat asupra noastră. Unul nimeri la mine. Eu mă găseam pe o scară sprijinită de o coloană. Cînd neamțul se apropie, îl lovii cu piciorul în piept. Neamțul mă prinse de picior. Îl lovii atunci cu stîngul în față și îl văzui prăbușindu-se. A căzut la o mare adîncime în jos și mă îndoiesc dacă s-o mai fi ridicat. Săriind afară din camera incendiată, unii dintre nemți nu-și mai dădeau seama că în fața lor pe rețele și o parte din podcă sînt prăbușite și se prăbușeau și ei. Lupta a continuat aproape pînă la ora trei noaptea. Pînă atunci am reușit să curățăm toate etajele clădirii. Peste tot zăceau cadavre nemțești.

Noi arătam îngrozitor Eram toți negrii de funingine. Încercai să-mi șterg fața cu poala mantalei. Mantaua însă era numai sdrênețe, mai toată era arsă.

Se făcuse liniște. Comandanul batalionului m-a chemat și mi-a spus:

— Tovarășe Sianov, lăsați acum Reichstagul pe seama lui Gribov și Antonov, iar tu du-te și te odihnește.

Le-am arătat lui Gribov și Antonov toate colțurile primejdioase. Ni se aduse masa de seară. Cînarăm și apoi, împreună cu ostașii mei, ne-am retras înspre intrarea Reichstagului, am întins o foaie de cort pe blocurile de piatră și culcîndu-mă am adormit într-o secundă.

Insemnări pe un program de circ

de F. Brunea-Fox

Spuneam într-o cronică închinată aceluiași subiect nu prea de mult și tot aci — era vorba de reprezentațiile cu care ne-a delectat acum câteva luni circul din Moscova — că un bun spectacol nu se isprăvește odată cu ultimul număr. Acționind ca un tangaj în sistemul nervos și în imaginația spectatorului, el își continuă mirajul o bună bucată de vreme acasă, rămâne în memorie transfigurată într-o aventură proprie. Căci aceasta este virtutea, puterea de iluzie comunicată de îndrăzneții circului — (nu degeaba își zic icari sau se gratifică cu alte pseudonime o-impice) — și anume incredințarea spectatorului, a oricărui spectator, că e capabil să facă la fel.

Dacă aș scrie o carte a circului, punind la contribuție o veche fervoare pentru acest admirabil gen de spectacole eminent populare, pe care am mărturisit-o în zeci de reportaje — n-aș emite un capitol consacrat psihologiei spectatorului de circ. Mi l-a sugerat ansamblul din U.R.S.S., care ne-a vizitat anul trecut, mi l-a reconfirmat cel actualmente în București, chiar din prima seară când și-a inaugurat stagiunea, întimpinată cu o impresionantă manifestare de simpatie a publicului înțesat în amfiteatrul de scinduri. De bună seamă că în această efuliune vibrau ecourile precedentelor senzații — mă gândesc la năzdrăvniile lui Kio și la ace-

glăsuiește în stil consacrat programul românesc, au purces să-și execute numărul cu o fluiditate a mișcărilor ce bagateliza parcă anevoioasa broderie, sentimentul de admirație m-a făcut să arunc o privire spre vecinii de bancă. Urmăreau numărul cu un fel de placidă curiozitate, care nu m-a contrariat, fiindcă raportînd-o la aparenta facilități cu care cei doi gimnaști își arabescău jocul, am sesizat numaidecât impresia produsă spectatorilor. Ea corespundea întocmai observației din îndelungul meu contact cu arena, pe care am înregistrat-o cindva în „reflecțiile privilegiate la arta circului“.

Căci, vedeți dumneavoastră, adevăratul meșteșug al profesioniștilor de circ nu folosește mijloace brutale, căznite, ca să impresioneze. Un trapezist care, în ordinea pomenită mai sus, e o proiecție a spectatorului pe toate planurile spațiului, în toate ipostazele, nu trebuie să-i suscite primejdia poziției sale, să-i trezească în minte nefirescul „cosmic“ al situației sale. Un trapezist ce ne face să tremurăm e un artist inabil, indiscret: ne divulgă trucul ce se cere tănuț. Nu fior, ci zimbet. Nu groază, ci plăcută febricitate.

Un bun acrobat nu e un autotomat ce face „salturi mortale“ (rigide ca acelea ale unui cadavru balansat într-o cuvertură) ci un om care execută „salturi vii“, pentru propriu-i agrement, și implicit pentru cel al specta-

mi-a inspirat observațiile în legătură cu psihologia „icariană“ a spectatorului, vrăjit pînă la amăgire de pseudo-lesnicuțea acrobației. În fond exercițiul se reducea la ușurința cu care cei doi atleți se jucau reciproc cu povara corporală. La un moment dat, după o serie de figuri executate cu același, parcă, surizător dispreț pentru kilogramele reprezentînd greutatea lor trupească, unul din ei întins pe jos a purces să-și țină partenerul într-un braț. Asta e mai frecvent. Dar ca să continui a-și susține în echilibru, su-cind brațul în diferite sensuri, întorcînd trupul pe o coastă sau, cu burta la pămînt, e un tur de forță inedit, mai puțin obișnuit. Și fiindcă toate mișcărilor se succedau fără icniri, caligrafiate ca o parafă, deși complicate ca nodurile marinărești sau ca monogramele meșteșugite — l-am auzit pe rotofeul meu vecin de stal spunînd însofioarei sale: „Nu-i greu, și eu aș putea“.

L-am privit cu simpatie, căci mi-am dat seama că în imaginația lui operează magia circului optimist, care transformă în atlet pe orice spectator permeabil la filtrurile lui gratuite.

★

Dacă locul rezervat însemnărilor acestora n-ar fi măsurat mă ocupam mai pe indelete de fiecare număr cuprins în programul spectacolului vizionat deunăzi. Ca, de pildă, de acel al Galinei Viktorova și Boris Matus, care umblau pe sîrma întinsă între două înalte socluri, cu o ușurință felină. Alunecau într-un picior, se așezau și se ridicau, bărbatul își purta partenera pe umeri, încolo și încoace, cumpănindu-și pașii cu o fragilă paletă de pinză, înlocuitoare a prăjinei sau a umbrelei clasice.

De asemenea, merita mai multe cuvinte Evghenia Strașnaia, cu fenomenala ei aptitudine de a-și geometriza trupul în fel de fel de figuri plastice, dislocîndu-l și cercuindu-l.

Și jonglerii Julietta Ferroni și Iuri Gusev, cu originalele lor exhibiții, în special acela atât de complex, executat de acesta din urmă — piciorul învîrtind cercuri, brațele manipulînd obiecte în vreme ce în colivia sprijinită pe fluerașul ținut între dinți, niște păsărele mecanice începeau să joșăie și să cînte pe melodia instrumentului din gura artistului.

Și Viktoriia Olhovicova cu uriașii săi buldogi „fotbaliști“, care băteau mingea între porțile „stadionului“ apărute de doi dulăi cumpliți, într-o hărmlăie și un vâlmășag „sportiv“ ce stîrnea în public hohote de ris.

Dar să nu-i uităm nici pe Galina Zamiko și Leonid Burdov, admirabili muzicanți excentrici și cu osebire pe neobositul în giumbușlucuri și mucațeli Iuri Gusev.

Firește, clou-ul serii, senzațional, a fost Vladimir Borisov, imblinzitorul de lei. Flăcău subțirel și drăguț, el nu are nimic din portretul litografic al dresorului spătos, cu mustași grozave și dolman roșu cu brandemburguri negre, mulat pe bust. Poriță o cămașă albă cu mincei largi, pantaloni negri strînși pe picior, cizmulițe de lac. În acest costum, mai curînd de călăreț sau de maestru de balet decît de dresor, el își prezintă leii, șapte namile comate, numai masculi, care deși miriie căs-cind boturi garnisite cu dinți cit piroanele, își execută conștiincios repertoriul.

Și fiindcă din ținuta degajată și tinără a imblinzitorului dezarmat emană un fluid de încredere, și fiindcă leii lui picotesc în răstimpuri de lumina proiectoarelor, vecinul rotofei îl spune însofioarei sale:

— Nici mie nu mi-ar fi frică. Il cred. Admirabil efect al circului bun.

rampa și ecranul

Faceți cunoștință cu

Vladlen DAVIDOV

Vladlen Davidov s-a născut în 1924, anul morții lui Lenin. Ca și mulți alți copii de vîrsta lui, a primit acest nume nou — prescurtare de la Vladimir Lenin.

Cînd a început războiul, Vladlen își termina școala. Cu toate că nu împlinise optsprezece ani, a plecat voluntar pe front. Imediat după demobilizare s-a înscris la facultatea de actorie a studioului M.H.A.T.-ului. Vasili Ivanovici Kacealov, artist al poporului al U.R.S.S., a fost nu numai primul, dar și cel mai iubit profesor al lui Vladlen.

După terminarea cursurilor Davidov a fost angajat la Teatrul de artă, unde activează și în prezent.

În 1944, fiind încă student în anul I, Vladlen Davidov a fost solicitat să joace rolul lui Neznamov, în filmul „Vinovați fără vină“ după piesa lui Ostrovski. Filmarea începuese cînd profesorii tinărului debutant au aflat de „îndrăzneala“ elevului și i-au interzis să continue. Întii trebuie să înveți, apoi să joci — i-au spus ei. Și pentru o perioadă, Vladlen a renunțat la cinematografie.

Abia în 1948 spectatorii au putut face cunoștință cu Vladlen Davidov. Atunci a putut fi vizionat filmul „Întîlnire pe Elba“, realizat de Grigori Alexandrov, în care Davidov deținea rolul maiorului Kuzmin.

Scurt timp după „Întîlnire pe Elba“ a urmat „Cazacii din Cuban“ în care Vladlen Davidov a jucat rolul colhoznicului Nikolai Kovaliov. „Un pichet în munți“ a îmbogățit galeria personajelor intruchipate de Davidov cu rolul ofițerului de grănicer Lukin.

Anul 1957 a marcat cariera talentatului actor cu un eveniment însemnat: filmul „Calvarul“, în care Davidov interpretează rolul lui Bessonov.

TEATRUL „ROMEN“

„Romen“ este unicul teatru de țigani din lume care are o personalitate și o producție artistică proprie. Teatru de factură romantică, „Romen“ se adresează publicului într-un limbaj cald și avîntat, slăvind faptele mărețe, pasiunile puternice, eterna aspirație a omului la libertate. În ultimii ani, „Romen“ a oferit cîteva spectacole de o factură cu totul remarcabilă. El a re-pus un succes strălucit cu piesa „Țigancă Asa“, care continuă să figureze în repertoriu. Această dramă romantică reia temele tradiționale de inspirație țigănească. Piesa a fost scrisă în secolul al XIX-lea de marele dramaturg ucrainean Starița. Prima versiune din cauza acuității conflictului ei social, a fost interzisă de cenzura țaristă.

Încă din primii ani ai existenței sale, teatrul și-a propus ca scop ridicarea nivelului cultural al țiganilor. El a întreprins numeroase turnee de propagandă ar-

tistică prin așezările țigănești răspîndite pe cupînsul țării. Spectacolul „Și țiganii călăresc...“ este una dintre producțiile artistice care s-a bucurat de cel mai mult succes.

Arta teatrului „Romen“ este un gen foarte dificil. El reclamă o mare varietate de repertoriu, de teme — de la drama eroică populară la comedia lirică, de la tragedie la piesele romantice. În asemenea condiții toți actorii trebuie să facă față tuturor acestor genuri și în plus să știe să cînte, să danseze — elemente de primă importanță ale teatrului de țigani.

În trușa acestui teatru original domnește o atmosferă entuziasă. Colectivul de actori dezbate sistematic repertoriul, hotărâște ce se poate reprezenta și ce nu. Consiliul artistic se ține la curent cu întreaga producție dramatică, alege ceea ce-i potrivit cu specificul teatrului, îmbogățește necontenit repertoriul.

Evghenia Strașnaia

lea de alt soi ale colegilor săi — ce se vroiau din nou înprospăta la o sursă ce cheazăuia cu vîrși și îndesat nesaful spectatorilor. Ei da, aceștia erau atît de siguri că și de data aceasta vor trăi adevărata frenezia a circului — erau atît de magnetizați de ivirea în maneaj a pîlcului svelt și surizător, încît și-au marcat de la început bucuria, cu lungi aplauze și multe, foarte multe flori.

Am notat pe marginea programului: circul sovietic are în publicul mare bucureștean, admiratori statornici. A se menționa în darea de seamă corelația „psihologică“ dintre spectacol și spectatori. Un circ trist dă spectatori triști (evocare a celui de odinioară, cu profesioniști famelici, istoviți, nepopulați, sârman sub pinza peticită unde pilpăia carbidul fetid al felinarului). Un circ înimos zămislește spectatori entuziaști, deveniți spontan acrobați, funambuli, boscarî, incubăți miraculos în fitecine, în contabili, în vinzători de stambă, în conșopîști, tineri și chiar țirgovești virsnici, în sufletul cărora reapare trapezul aerian al visurilor juvenile, cutezate în fel de fel de deliruri romantice.

★

Această adorabilă metamorfoză „icariană“, am întîlnit-o dar și la premiera de deunăzi a ansamblului sovietic. Cînd Dmitrie Gmilov și Vitali Kutjer — „acrobați de forță“, cum

torilor, naturale, necăznite. Lumea deprinsă să admire efortul laborios, să tarifeze panica, nu servește candoarea circului de autentică calitate umană. Aceste condiții sint proprii întregului repertoriu de circ, fie că e vorba de acrobați, dansatori pe sîrmă, echilibriști și chiar jongleri.

Iată, bunăoară, cei patru Arnăutov, „zburători“, cum spune programul, trapeziști adicăteale. Le-am admirat evoluțiile între balansoare, sus, sub cupola înaltă a circului. Cîtă lapidară expresie în hirjoana lor aeriană, cîtă bonomie parcă. Multă și inteligentă experiență este distilată în această straișnică simplitate. Ca să dresenzi spațiul, să dresenzi ochiul, să dresenzi elanul, e mai dificil decît să dresenzi un urs alb sau un catîr. Luați aminte, trapezistul nu este expus primejdiei din afară (vidul, uzura aparatelor), ci primejdiei ce-l pîndește din sine sa. Căci el pe puntea lui lăuntrică trece spațiul, cu volumul său mintal astupă hăul. Un centimentru de pod — utilizăm intenționat comparația — tăiat, și traversarea e fatală.

Cercul trebuie să aducă altceva decît școală sau rutină sadea. Adică o formă exaltată sau burlescă a realității, exprimată într-un limbaj pitoresc și caleidoscopic, însă decantat și grațios.

★

M-am cam depărtat de numărul lui Gmilov și Kutjer, care

Continentul U. R. S. S.

PE TERITORIUL ANOMALIEI MAGNETICE de la Kursk se construiește un gigant combinat minier, în care toate fazele extracției și prelucrării minereului vor fi mecanizate și automatizate. Combinatul va livra anual 15 milioane de tone de minereu de cea mai bună calitate, adică aproape cât toate întreprinderile de acest gen din Anglia, luate la un loc.

DUNAREA (2.680 km) este întrecută în lungime de șapte fluvii din U.R.S.S. Acestea sînt, în ordine crescătoare: Sir-Daria, Irtiș, Volga, Enisei, Obl, Lena, Amur. Lungimea ultimelor trei depășește chiar 4.000 km.

INTR-O ORĂ, industria sovietică produce: 15 mașin-unelte, 56 de automobile, 1 escavator, 230 de motoare electrice, 2 războaie de țesut, 40 de mașini de spălat, 250 de mașini de cusut, 23 de tractoare, 13 combine.

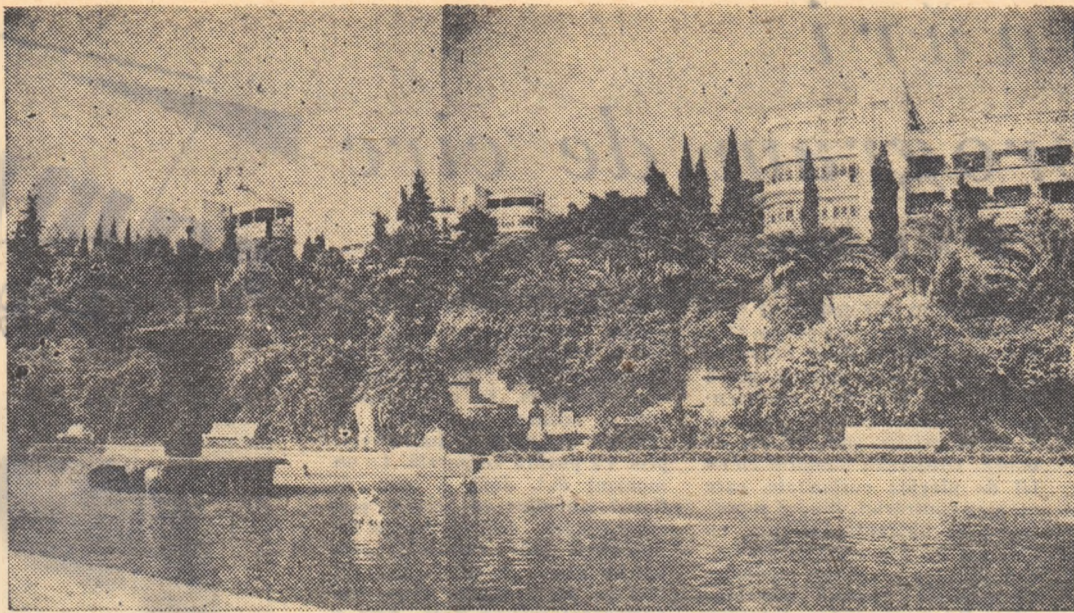
IN CAPITALA de odinioară a Gruziei, Mtskheta, aflată la 20 km depărtare de Tbilisi, turiștii admiră nenumărate vestigii ale artei gruzine vechi printre care locul de frunte îl ocupă catedrala Sveti-Tshovelii. Altit prin eleganța proporțiilor, cît și prin frumusețea neasemuită a ornamentației sale, capodopera arhitecturii Arsukidze — a cărui mină, tăiată din ordinul unui rege crud, figurează în basorelieful pe un fronton lateral — poate fi, pe drept cuvînt, numită Partenonul artei gruzine.

IN PRIMELE șase luni de la înființarea sovnahozului R. S. S. Moldovenești, producția republicii a crescut cu 17 procente, iar planul valoric a fost depășit cu 700 de milioane de ruble.

LIMBILE nenumăratelor popoare care compun U.R.S.S. sînt predate în 74 de institute pedagogice. Două institute — cel din Leningrad și cel din Habarovsk — au secții speciale care pregătesc profesori pentru populațiile din Extremul Nord.

VREME DE 300 DE ANI, Bratsk a fost un sat neînsemnat, pierdut în creierul munților printre care curge fluviul Angara. În ultimii trei ani, el a devenit oraș de mărime mijlocie și continuă să crească cu o ușură de basm, pe măsură ce înaintează lucrările pe șantierul marelui hidrocentrale.

PRINTRE AUTORII STRĂINI editați în Uniunea Sovietică, francezii ocupă, distanțat, primul loc: 423 de scriitori, dintre aceștia, recordul îl deține Victor Hugo — cu peste 13 milioane de volume în 45 de limbi ale popoarelor sovietice, și Jules Verne — ale cărui opere au fost traduse în 23 de limbi, într-un tiraj total de 13 milioane de exemplare.

Pe malul Mării Negre.

Decada Republicilor baltice

Între 1—10 iunie se va desfășura în întreaga țară Decada republicilor sovietice baltice: Letonia, Lituania și Estonia. Organizată de Consiliul General A.R.L.U.S., Decada va da puțință poporului nostru să cunoască mai bine realizările industriei și agriculturii, înflorirea culturii republicilor baltice. Planurile de muncă consacrate Decadei prevăd un program bogat de manifestări menite să popularizeze industria, agricultura, cultura, nivelul înalt de viață al celor trei popoare baltice.

Tradiționalele serbări ale prieteniei, care au cucerit un loc de frunte în programul festivităților de acest gen, figurează și de data aceasta. Ele vor da prilejul miilor de participanți să asculte conferințe, să vizioneze filme prezentate în aer liber, să asiste la diferite întreceri sportive și la programul oferit de echipele de artiști amatori.

Teatrele noastre vor prezenta piese din dramaturgia celor trei republici, orchestrele simfonice vor da concerte alcătuite din lucrări ale compozitorilor din țările baltice.

„Drumeții veseli” vor porni și ei la drum în zilele Decadei. Elevii unor școli din Craiova, Constanța, Iași își vor arăta cu acest prilej cunoștințele despre geografia, istoria, economia sau cultura republicilor baltice.

Admiratorii artei cinematografice a Letoniei, Estoniei, Lituaniei, vor avea posibilitatea să vizioneze noul film artistic „Rita”, să revadă o serie de filme de succes ca „Fiul pescarului”, „Spre țărnișuri noi” etc.

În zilele Decadei, în Capitală și în principalele centre din țară vor fi organizate expoziții menite să înfățișeze viața înfloritoare a popoarelor baltice, realizările obținute de aceste popoare în dezvoltarea economică și culturală.

În vederea Decadei, Consiliul General A.R.L.U.S. a editat un bogat material documentar consacrat fiecărei republici în parte.

America descoperă arta sovietică

(urmăre din pag. 1-a)

„mîna”. Și autorul articolului — Walter Terry — continuă: „Peste trei mil de americani s-au împrietenit, prin intermediul rampel, cu o sută de călători din Uniunea Sovietică. Erau cei o sută de membri ai ansamblului Igor Moiseev, a căror premieră în S.U.A. a avut loc aseară”. Cronicarul menționează interesul manifestat de americani pentru ansamblul sovietic chiar înaintea

primului spectacol, arătînd că încă din primele zile de la punerea în vânzare a biletelor, încasările s-au cifrat la fabuloasa sumă de 300.000 de dolari. (Despre același interes vorbește de altfel și o știre pe care am primit-o mai tîrziu. Ea precizează că, față de cererile publicului, organizatorii au hotărît ca, după turneul stabilit în alte orașe din S.U.A. și Canada, să aibă loc la New York patru spectacole suplimentare date la Madison Square Garden, care are o capacitate de 12.000 de locuri).

Revenind la articolul din „New York Herald Tribune”, să arătăm că ceea ce l-a mai frapat pe cronicar a fost „componenta” sălii, ca și felul în care ea a reacționat. Publicul premierei — spune Walter Terry — era alcătuit din „tot ce are New York-ul mai distins”. În sală, adăugă el, erau și numeroși celebri artiști dansatori americani, care „urmăreau cu cea mai mare atenție fiecare pas al celor de pe scenă și învățau de la colegii lor”. În pauză, loja ambasadorului sovietic a cunoscut o afluință extraordinară. Numeroase personalități din lumea diplomatică, artistică și politică veneau să felicite. Cuvintele cele mai frecvente — precizează Terry — erau „minunat”, „încîntător”, „remarcabil”.

Dar nu numai „New York Herald Tribune” s-a ocupat de valoarea ansamblului sovietic și de semnificația prezenței lui în America. Presa de peste ocean ogîndește, aproape în unanimitate, aceleași păreri ca

cele menționate mai sus. Într-o cronică, „New York Times” scrie între altele: „Cuvîntul „uimitor” ar fi insuficient pentru a exprima impresia produsă de tot ce ne-a fost dat să vedem”.

Este de asemenea demn de relevat faptul că vizita ansamblului Moiseev în America a reținut, prin semnificația manifestărilor la care dă loc, și atenția presei vest-europene. O cupinduse de acest turneu, săptămînalul francez „L'Express”, de pildă, scrie între altele: „Un tînar american de 23 de ani a primit recent, din mîna d-lui Șostakovici, premiul întâi pentru interpretarea pianistică în cadrul concursului Cealkovski, cea mai exigentă competiție internațională pentru violoniști și pianisti... Acest succes american în U.R.S.S. și-a avut... contrapunctul în America, la New York, unde, în fața unei săli extrem de distinse, cei o sută de dansatori ai ansamblului Moiseev au cunoscut o primire delirantă”.

Evenimentele dau astfel, o dată mai mult, dreptate celor care cred că drumul cunoașterii reciproce este singurul profitabil pentru pace și pentru încrederea între popoare. Și dacă oficialitățile americane încă ezită, larga înțelegere născută din întîlnirile la nivelul înalt al artei lui Moiseev reprezintă o dovadă în plus că poporul american, alături de toate celelalte popoare, preferă acest gen de manifestări celor legate de practica fără viitor a războiului rece.

L. Sărățeanu

Ciclu de conferințe

Răspunzînd interesului manifestat de oamenii muncii din țara noastră, Consiliul General A.R.L.U.S. a organizat în principalele centre industriale din țară un ciclu de conferințe despre măsurile de îmbunătățire a conducerii industriei sovietice. Astfel, tov. Aurel Negucioiu, candidat în științe economice, a vorbit la Satu Mare; tov. Marcel Resiga, cercetător principal la Institutul de cercetări economice al Academiei R.P.R., a vorbit la Cimpia Turzii, Reșița și Bocșa Montană; la Institutul politehnic din Galați a vorbit tov. Mihai Părăluță, secretar științific al Institutului de cercetări economice al Academiei R.P.R. iar la Petroșani tov. Constantin Danciu, conferențiar universitar.

Poșta redacției

FLORICA BRINZEI-Comănești. 1. Concursul se va încheia la începutul lunii iunie. 2. Termenul de trimitere a dezlegărilor va fi anunțat din timp și va fi suficient de lung pentru toți cititorii din provincie. 3. Jocurile nu trebuie decupate din revistă. Dezlegările vor fi transcrise pe o altă hîrtie, adăugîndu-li-se bonurile de participare decupate.

ION PUȘCA - Satu Nou. 1. Iată cîteva publicații sovietice de tineret: „Komsomolskaia Pravda” (Moskva D-47, ulița Pravdi 24), „Smena” (Moskva I, ul. Iamskovo Polea 28), „Tehnika molodioji” (Moskva A-55, Sușevskaia 21). 2. Amănunte în legătură cu francarea scrisorilor puteți obține la orice oficiu poștal. Adresa e preferabil s-o scrieți în alfabetul rusesc.

IONEL PARASCA-Bistrița Birgăului. La tragerea la sorți nu participă doar concurenții care au intrunit numărul maxim de puncte. Bine înțeles că punctajul este cel arătat la fiecare joc în parte.

ION ȘERB-Clujureasa. Biverbul sportiv poate avea și forma propusă de dv., semnificația nu

se schimbă. În careul „La volan” nu există cuvîntul AUA.

ANTON BEGOV-Vinga. Vezi răspunsul adresat tov. F. Brinzei.

SAMI CIOBOTARU-Darabani. 1. Idem. 2. Dacă un careu are una sau două greșeli mici nu se anulează.

NICOLAE RADU-Constanța. Unele din erorile pe care le semnalăm au existat, într-adevăr. Asupra lor dăm eratele necesare, fie în pagina concursului, fie la „Poșta redacției”. Precizări suplimentare nu vă putem da. Ar însemna să vă favorizăm față de ceilalți concurenți. Vedeți și răspunsul adresat tov. C. Iftimie. Nu ezitați să ne mai „deranjați” de cîte ori veți avea vreo nedumerire.

IACOB CIUNGAN - Bacău. Vedeți răspunsurile adresate tov. F. Brinzei și I. Șerb.

CONSTANTIN IFTIMIE-Stroiești. De revista „Veac nou”.

D-TRU POLIACOV-Ploiești. În afară de revista „Tineretul lumii”, pentru corespondență cu tinerii sovietici, puteți recurge la adresele pe care le publicăm în paginile revistei „Veac nou”.

LILIANA BLEOJU-Huși. Jocuri distractive pentru elevi se publică în revistele de tineret. Puteți, totuși, participa și la concursul nostru. Cîteva greșeli în dezlegări nu fac decît să micșoreze intrucitiv șansele de cîștig, dar nu fac să fiți eliminată din concurs. Pentru a stabili legături prin corespondență cu o instructoare de pionieri din U.R.S.S., adresați-vă revistei „Voiații”, a cărei adresă este: Moskva A-55, Sușevskaia 21.

GEORGE NIȚA-Craiova, SOFIA POGASO-București și MIRCEA RAICU-Slatina. Adresați-vă unei reviste literare.

D. SIMION - Moșteni. Vă mulțumim pentru aprecierile dvs. în curajatoare.

Incheind la

ADAS

ASIGURĂRI DE VIATĂ realizate.

- prevedere pentru voi și familiile voastre
- economie
- și participati la tragerile lunare de amortizare

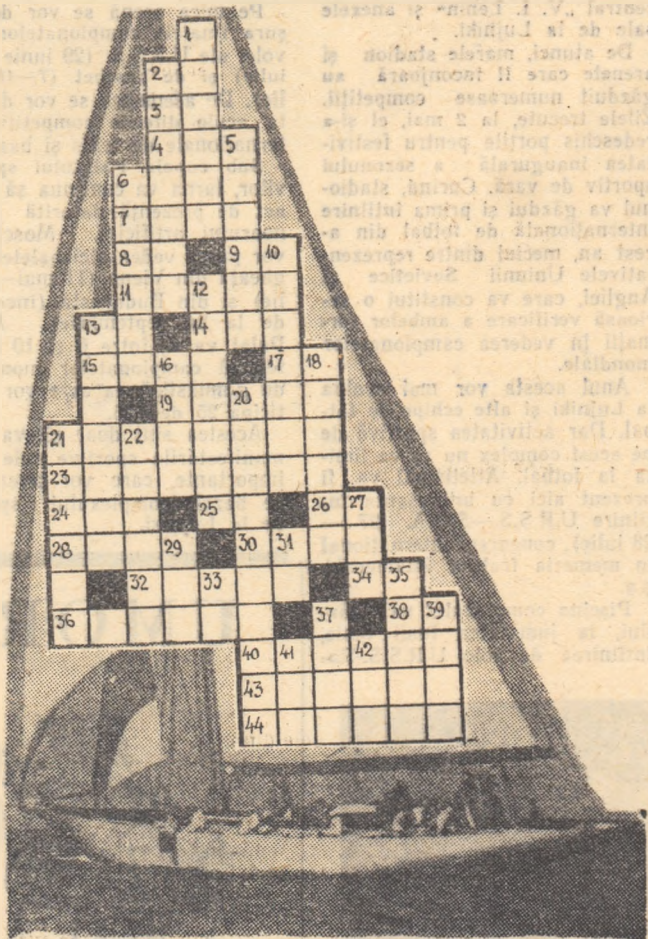
ROIESC PREMIILE ...CA ALBINELE

LOTO

JOI

ULTIMA ZI IN CARE VA PUTETI CUMPARA BILETE!

CONCURSUL NOSTRU

O pînză în depărtare

(10 puncte)

ORIZONTAL: 2) Pronume posesiv 3) Chitară turcească. 4) Oferi 6) Cîntă frumusețea mării 7) Vie de șes. 8) Se oglindea în apele Nilului 9) La... liman! 11) A fost fînta multor navigatori de odinioară 13) „Ce mindru sună acest cuvînt!” (Gorki) 14) Nu-l găsiți la tot pasul 15) Chei pentru acostat navele 18) Idem 19) Insulă grecească 21) Pasăre acvatică 23) Împărțire administrativă 24) Moșul care ne închide pleoapele 25) În depărtare a-are Italia...!? 26) Din zori și pînă la asfințitul soarelui 28) Suvoi de apă prin Paris 30) Pasărea sfîntă a vechilor egipteni 32) Pădure de salcie pe marginea unei ape 34) Insula în care a stat întemnițat Monte Cristo 36) Îndepărtez 38) Eu, Ștefan Voievod... 40) Rangul suprem în marină 43) Piste pentru concursuri de iole 44) Nu-i plăcea chiar totul...

2) A scris „Toate pînzele sus” 5) Cizma din Mediterana 6) Funie marinărească 10) Iși petrece viața pe întinsul apelor 12) Cavaleriști... pedestri! 13) Țin corăbii de țarm 16) Căpitanul submarinului „Nautilus” de Jules Verne 18) Fac baie și în Marea Nordului și în Marea Baltică 20) Teorie contrară rațiunii 21) Sporește 22) Tribun al Romei, șeful unei insurecții populare, mort în răscoala din 1354 27) Reflexiv 29) Veche măsură olandeză 31) De două ori 33) Șase 35) La picioarele celor condamnați la galere 37) Spune 39) Olga la Moscova 41) De el se sparg valurile 42) Pe el au sfîrșit mulți oameni liberi în evul mediu.

Cuvinte rare: Aam, Arva, Ut, If.

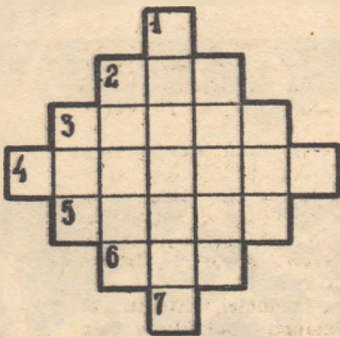
VERTICAL: 1) Autorul romanului „O pînză în depărtare”

ORIZONTAL: 1) În cinstea Victoriei este feerie luminată de focul jerbelor de artificii (2 cuv.) 2) A salvat omenirea de barbaria fascistă (2 cuv.) 3) Spaima fascistilor în ultimul război — Istoricul tun din curtea Kremlinului 4) Eduard — 365 zile — O sută rusească 5) Idem — Împreună — Cuprinși de flăcări 6) Divinități mitologice care prezidau la nașterea omului și-i torceau firul vieții — Are cunoștința 7) Defensivă 8) Smulgi o floare! — Nume feminin — Barbu Lăutaru 9) Oraș înconjurat în timp de război — Luna Victoriei 10) Moneadă transoceanică — Grădină mare 11) Sfirșit de sărbătoare... — Contribuția ei la obținerea victoriei a fost dintre cele mai însemnate.

VERTICAL: 1) Cerința unanimă a popoarelor — Demonstrația de Ziua Victoriei 2) Strălucă ca soarele — Ca pana fulgului 3) District în Danemarca — Stindar-

ROMB

(5 puncte)

ORIZONTAL ȘI VERTICAL:

- 1) O sulă concentrată
- 2) Scriitor român
- 3) O jumătate din capitala Ungariei
- 4) Mare interioară în U.R.S.S.
- 5) Vest
- 6) Căutați-le la croitor sau la arici
- 7) Unică!

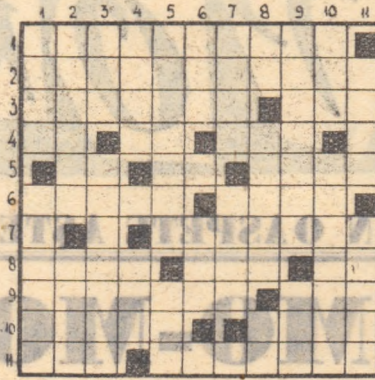
ERATĂ

În „Fuga consoanelor” (Nr. 682), al patrulea rînd este corect astfel:
— O-III — OA-E-UI
La „Rebus criptografic” (Nr. 684), cheia este (7 + 3 + 8), iar la „Rebo” (Nr. 685), este (5 + 4)

Victoria

(10 puncte)

de 4) Iși croia drum... — Munți în Creta 5) În acel timp — Fortăreață în Messenia 6) Ca un sat distrus de fasciști — Nume feminin 7) Așezare urbană — Obșacol în calea tancului 8) Așa, spune germanul! — În luptele de aici s-a cimentat frăția de arme romîno-sovietică — Incepe parada... 9) A

înscris cu litere de aur victoria obținută asupra fascismului — Victorie la șah 10) Riu care se varsă în Marea Azov — Se desfășoară de Ziua Victoriei 11) În Armata Sovietică se numără cu miile — Tupolev a eliminat-o din construcția avioanelor.

Cuvinte rare: Amț, Ira.

FILATELIE

Printre vechile mărci poștale al căror centenar se împlinește anul acesta, sînt și acelea ale fostului regat al Neapolului. Mărcile frumos gravate sînt foarte căutate, unele dintre ele fiind considerate ca rarități filatelice. Cu prilejul centenarului va avea loc anul acesta, la Neapole, o mare expoziție filatelică.

Mărcile au fost emise sub dominația dinastiei de Bourbon, rămasă de pomină în istorie prin crucea ei și prin teama pe care o manifesta față de mișcarea conspirativă pentru unificarea Italiei. Teama „auguștilor suverani” a lăsat urme și în filatelie: toate valorile seriei emise în 1858 au aceeași culoare, căci mărcile diferite colorate ar fi putut fi grupate pe scrisori în așa fel încît să formeze mult temutul tricolor.

Cu prilejul Expoziției universale de la Bruxelles, o serie de țări au pus în circulație emisiuni poștale speciale.

Emisiunea Cehoslovaciei de pildă cuprinde cînci valori, reprezentînd produse de export ale

industrii cehoslovace. Deosebit de interesantă este valoarea înfățișînd două păpuși, care amintesc alît de dezvoltarea industriei cehe de jucării, cît și de vestitul teatru cehoslovac de păpuși.

Descompunerea sistemului colonialist se oglîndește nemijlocit și în filatelie. După Ghana, Sudan și Tanger dispăre încă un sector al emisiunilor colonialiste britanice. Astfel, sultanatul Kuwait de pe coasta arabă a Golfului Persic, una din cele mai bogate regiuni petrolifere de pe glob, a declinat recent „onoarea” de a folosi mărcile poștale cu chipul reginei Elisabeta a II-a. Anul acesta încează să mai apară și să fie utilizate seriile coloniale suprapărite cu numele sultanatului. În locul lor au fost puse în circulație mărci proprii, imprimale cu chipul domnitorului fărî. Totodată, adînciile prefacerii politice care au loc în țările care s-au eliberat de sub jugul colonialist determină și schimbarea unor denumiri geografice. În 1958 va dispăre din circuitul filatelic noțiunea de Ceylon, înfrîcît mărcile acestui stat aparținînd Commonwealthului britanic vor purta, de acum înainte, nouă denumire a țării: SRI LANKA.

Personalitatea lui Benjamin Franklin, inventatorul paratrăsnetului și unul dintre luptătorii pentru independența Americii este binecunoscută. Chipul lui a fost imprimat recent și pe una din emisiunile poștale ale țării noastre. Puțini dintre filatelii știu însă că Benjamin Franklin a fost primul „Postmaster General” (conducător al poștelor) din Statele Unite, după eliberarea lor de sub dominația engleză.

ȘAH □ ȘAH □ ȘAH □ ȘAH □ ȘAH □ ȘAH

Meciul Botvinnik—Smislov

Puțini se așteptau ca după partida a 18-a, cînd Botvinnik conducea la patru puncte diferență, Smislov să mai reacționeze atît de puternic cum a făcut-o în partida a 19-a, una dintre cele mai frumoase din întregul meci. Botvinnik a jucat din nou apărarea Caro-Kann, dar de astă dată Smislov a dezlîntuit chiar de la începutul partidei un atac puternic. Regele lui Botvinnik a rămas în centru tablei și împotriva lui s-au concentrat toate forțele albului. Conducînd magistral atacul, Smislov a obținut o victorie care chiar dacă nu mai poate salva meciul, rezolvînd însă un mare succes moral.

A 19-a din meci

Alb: V. Smislov

Negru: M. Botvinnik

Apărarea Caro-Kann

1. e4 c6 2. Cc3 d5 3. Cf3 Ng4 4. h3 N:f3 5. D:f3 Cf6 6. d5 e6 7. a3 (În prima partidă a meciului, Smislov a jucat aci 7. Ne2) 7... Ne7 8. g4! (O mutare îndrăz-

neată, care pune negrului probleme grele) 8... Cj47 9. d4 Cf8 10. Ne3 Cg6 (Manevra ca ului negru a costat trei mutări, timp pe care albul l-a folosit pentru dezvoltarea pieselor) 11. Dg3 Nh4 (Poate mai bine ar fi fost 11... Ng5 schimbînd nebunii) 12. Dh2 Cd7 13. O-O O Dd8 14. f4 (Frontul pionilor albi înaintează amenințător) 14... d: e4 15. C:e4 Cf6 16. C: f6+ N: f6 17. Df2 Nh4 18. Df3 Ce7 19. Nd3 g6 (Negrul nu poate face rocada mică din cauza atacului alb, dar nici în centru regele negru nu se află mai în siguranță) 20. f5 e: f5 21. Nf4 Dd8 22. g: f5 Dd5 23. Dg4 Nf6 24. Thei h5 (Nu merge 24... O.O din cauza 25. Ne5! cu atac cîștigător. Oricum însă poziția negrului nu mai poate rezista) 25. Dg3 h4 26. Dg4 g: f5 27. N: f5 Rf8 28. Ne4 D:2 29. e3 Td8 30. Tf1 Cd5 31. Nd2 Td6 32. De8+ Re7 33. D: b7+ Td7 34. Tde1 Da1+ (Dacă 34... T: b7 atunci 35. N: d5+ urmat de N: a2) 35. Nb1+ și negrul a cedat.

Turneul inter-zonal pentru campionatul lumii

În timp ce la Moscova se încheie meciul dintre Botvinnik și

Smislov, participanții viitorului turneu inter-zonal pentru campionatul mondial, care se va disputa la Porto-Roj în R.P.F. Iugoslavia, fac ultimele pregătiri în vederea acestei mari competiții. Uniunea Sovietică va fi reprezentată de către primii patru clasificați în finala ultimului campionat: M. Tal, T. Petrosian, D. Bronstein și I. Averbach, iar din celelalte țări vor veni cei mai tari jucători: americanii Bobby Fischer și Reshevsky, danezul Larsen, iugoslavii Gligoric și Matanovici, cehii Pachman și Filip, maghiarul L. Szabó, argentinienii Sanguinetti, Panno și Rosetto și mulți alții. Învîgătorii acestui concurs vor obține dreptul de a lua parte, în 1959, la turneul „candidaților”, care va desemna pe viitorul adversar al campionului lumii, pentru meciul din 1960.

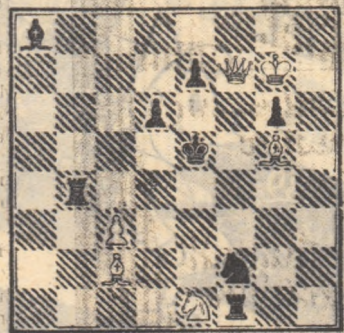
Soluția problemei nr. 2

Problema maestrului ucrainean A. Dzekjer (Alb: Rb3, Da3, Nf8, Ce7, Cg5, Negru: Rh8, Cf6, Mat în 2 mutări) se rezolvă prin 1. Da3—a3! Acum, dacă negrul ar putea să nu mute, albul n-ar putea da mat la mutarea urmă-

toare. Dar negrul este obligat să mute, și la fiecare deplasare a calului, pe cele opt câmpuri pe care le are la dispoziție, urmează mat: 1... Cd5 sau e4 2. Nh6 mat; 1... Cd7 sau e8 2. Dh1 mat; 1... Cg8 2. Cg6 mat; 1... Ch7 2. Cf7 mat; 1... Ch5 sau g4 2. Nh6 mat.

Problema nr. 6

S. Tihii

Mat în 2 mutări

(Alb: Rg7, Df7, Ne2, Ng5, Ce1, Pc3, Negru: Re5, Tb4, Tf1, Na8, Cf2, Pp. d6 e7, g6)

Una din tematicile mult colecționate de amatorii de filatelie constructivă este „Antarctida”. Colecționarii romîni vor avea satisfacția de a adăuga la această tematică o emisiune poștală romînească, legată nemijlocit de

Antarctica, imprimată cu prilejul comemorării savantului și exploratorului român Emil Racoviță. Una din cele două valori ale emisiunii înfățișează în afară de portretul savantului silueta vasului „Belgica” (pe bordul căruia Racoviță a luat parte la expediția în regiunile înghețate de sud), profilată pe harta ținuturilor antarctice.

A doua valoare are ca temă activitatea depusă de Emil Racoviță în domeniul biospeleologiei, știință al cărei întemeietor a fost savantul român.

SPORT

UN OASPETE AȘTEPTAT:

DINAMO-MOSCOVA

Peste câteva zile, sportivii noștri vor primi vizita unui oaspete de seamă: echipa Dinamo-Moscova, al cărei nume este strins legat de o bună parte din cele mai strălucite succese ale fotbalului sovietic.

Dinamoviștii din Moscova au fost vestitorii extraordinarei afirmări postbelice a sportului sovietic, în fotbal ca și în atâtea alte discipline. În 1945, la câteva luni după ce coșmarul războiului luase sfârșit, Dinamo-Moscova sosea în Anglia, „patria fotbalului”. Primiți cu rezerve, ca „niște fotbaliști de rând”, cum scria ziarul „Sunday Express”, dinamoviștii s-au impus categoric în fața celebrelor echipe Arsenal, Chelsea și Cardiff City așa încât scepticii englezi au fost nevoiți să spună în cele din urmă: „Trebuie să recunoaștem că sînt jucători de clasă internațională”.

De atunci, Dinamo-Moscova a evoluat în 22 de țări, a primit pe stadionul său numeroase

vizite din Europa și America de Sud. Palmaresul său este impresionant. În 59 de întâlniri internaționale, dinamoviștii au învins de 37 ori, au terminat la egalitate de 14 ori și au pierdut numai 8 jocuri.

Un falmos tehnician al acestui sport, italianul Giuseppe Meazza, cîndva fotbalist de mare clasă, a caracterizat astfel jocul dinamoviștilor pe care i-a văzut în repetate rânduri: „Rar am văzut un joc mai rațional; nu se face nimic decît ceea ce este strict necesar. Tocmai aceasta este fotbalul modern”.

Dînd nu mai puțin de opt jucători lotului care se pregătește pentru campionatele mondiale, Dinamo-Moscova trimite la București o formație tină. În locul lui lașin îl vom vedea pe Polikanov care numără doar 19 ani, iar postul lui Kesarev este încredințat lui Cinenov care are doar 18 ani. Tinerețea acestora ca și a lui Urin, Mudrik ș.a. este dornică de afirmare. Iată de ce sîntem convingiți că aceste „speranțe” dinamoviste ne vor oferi interesante spectacole fotbalistice în compania formațiilor noastre frunțate.

Dinamo-Moscova în plină acțiune.

Pe tot globul

● În cursul acestui sezon vor evolua la Moscova mai multe reprezentative de fotbal, dintre cele mai valoroase din lume: Anglia, Franța, Italia, Ungaria, Cehoslovacia, Uruguay, Suedia, Bulgaria ș.a.

● La Erfurt s-au disputat, recent, primele campionate de gimnastică pe întreaga Germanie. Participarea a peste 200 de sportivi din est și vest la această competiție constituie o nouă manifestare a voinței de unitate a poporului german.

● Turul ciclist al Uniunii Sovietice nu se va desfășura în acest an pe traseul clasic: Moscova-Harkov-Kiev-Minsk-Moscova. Cicliștii vor pleca din Minsk, vor străbate republicile baltice, Leningradul, vor reveni la Minsk, iar de aici se vor îndrepta spre Moscova.

Organizatorii au făcut această schimbare pentru a populariza mai eficace sportul ciclist.

2	Auto-mobilism	10	Canotaj academic	11	Șah	12	Biclistă Cros	21	Hocchei pe gheață
8	Balac	9	Canoe	16	Gin	17	Șah	28	Patinaj
15	Fotbal	22	Lupte	29	Parasutism	36	Săritura înaltă	35	Săritura
37	Scrimă	38	Schi	39	Săritura	44	Tenis de masă	45	Trîntă
43		46		46					

Scrimă
PRONOSPORT
EXPRES

Boxul - ieri și azi

Comentînd finalele campionatele de box ale Uniunii Sovietice, confratele din Moscova, A. Dzerioian, sublinia faptul că acestea „au văzut măiestria triumfînd asupra forței care are din ce în ce mai puțini partizani”.

Triumful măiestriei! Azi ni se pare firesc să vorbim astfel despre box. Dar în evoluția acestui sport, forța a fost aceea care i-a dat trăsătura dominantă pînă aproape în epoca noastră. Pugilat cu cestele dure, acum doră milenii, lupte cu pumnii pînă la totala epuizare a unuia din adversari, — acum un secol și ceva. Acesta era boxul trecutului. Dar, ca în atîtea discipline sportive, forța brută a fost nevoită să lase

loc iscusinței, măiestriei. Este ceva firesc. Măiestria triumfă pentru că în luptă sa cu forța are doi aliați de mare preț: tehnica bine pusă la punct și, mai ales, gîndirea tactică. „Nu trebuie, ba chiar este primejdios să te repezi mereu în adversar”, nota fostul campion V. Korolev, în cartea sa „Pe ring”. Și Korolev amîntea meciul său cu Șotikas — o altă celebritate a ringului — meci care avea să decidă pe campionul unional în 1950. Descriindu-i dramatica desfășurare, el spune la un moment dat: „Degeaba se infierbîntă Șotikas atîta. Iși lasă corpul descoperit. Eu profit repede de aceasta și-i plasez cîteva lovituri puternice...”.

A învins Korolev. A fost, de fapt, o nouă victorie a măiestriei. Forța a mai cedat cu un pas și de atunci, bate mereu în retragere. Acum, nici nu mai este vorba de forță simplă. Nici nu se poate așa ceva. Dar sînt boxeri care pînă accentul pe forță, în dauna tehnicii, a orientării tactice în ring.

Pentru a grăbi succesul măiestriei, pentru a stimula pe boxeri să-și formeze o pregătire multilaterală, forul sovietic de specialitate a instituit, la ediția din acest an a campionatelor, premii speciale pentru tehnică. Cei dinții posesori ai acestor premii sînt V. Saifonov (pană), G. Șatkov (mijlocie) care și-au înscris numele și în palmaresul olimpic și O. Grigoriev (cocoș), deținător al titlului de campion european pe anul trecut. Grigoriev a obținut cea mai de preț

La Lujniki a început sezonul de vară

În vara aceasta se împlinesc doi ani de cînd Moscova și-a îmbogățit patrimoniul sportiv cu un mare complex: stadionul central „V. I. Lenin” și anexe sale de la Lujniki.

De atunci, marele stadion și arenele care îl înconjoară au găzduit numeroase competiții. Zilele trecute, la 2 mai, el și-a redeschis porțile pentru festivitatea inaugurală a sezonului sportiv de vară. Curînd, stadionul va găzdui și prima întâlnire internațională de fotbal din acest an, meciul dintre reprezentativele Uniunii Sovietice și Angliei, care va constitui o serioasă verificare a ambelor formații în vederea campionatelor mondiale.

Anul acesta vor mai evolua la Lujniki și alte echipe de fotbal. Dar activitatea sportivă de pe acest complex nu se va limita la fotbal. Atletismul va fi prezent aici cu interesanta întâlnire U.R.S.S.—S.U.A. (27 — 28 iulie), concursul internațional în memoria fraților Znamenski, ș.a.

Piscina complexului va găzdui, la jumătatea lunii iunie, întâlnirea de polo U.R.S.S.—Ro-

mania, iar în iulie, întrecerile internaționale de înot și polo cu participarea Ungariei, R.D. Germane și a Uniunii Sovietice.

Pe mica arenă se vor desfășura finalele campionatelor de volei ale U.R.S.S. (29 iunie — 5 iulie) și de baschet (7—15 iulie). De asemenea se vor disputa acolo diferite competiții internaționale de tenis și baschet.

Sub cupola Palatului sportivilor, iarna va continua să facă act de prezență datorită patinoarului artificial. Moscoviții vor putea vedea aici baletetele pe gheață din Viena (11 mai—1 iulie) și din Budapesta (începînd de la 24 septembrie). Acest Palat va fi, între 6 și 10 iulie, teatrul campionatelor mondiale de gimnastică, la care vor participa 25 de țări.

Acestea sînt doar cîteva din manifestările sportive cele mai importante, care vor avea loc pe bazele complexului sportiv de la Lujniki.

UMOR

S-au izolat...

Reflex condiționat...